

አንቀጽ ፡ ሕዝብ ፡

በእንተ ፡ ግዕዝ ፡ ወግብርናት ፡ ወአግዓዝያን ፡

፩. ሕዝብ ፡ ወመብዝሃቱ ፡ እምቀኖና ፡ ነገሥት ፡ ጠስ ፡
ዘሕወፎቱ ፡ መክ ፡ ዘሕወፎቱ ፡ ዘሕወፎቱ ፡ ዘሕ
፪. ፡ ዘሕወፎቱ ፡ ወዘተርፈሂ ፡ እምኔሁ ፡ በከመ
፫. ፡ አእምሮ ፡ ውእቱ ፡ እስመ ፡ ነሐሴ ፡
፬. ፡ ሰብእ ፡ ሰቱፋን ፡ ውስተ ፡ ግዕዝ ፡ በሥርወ ፡
፭. ፡ ፍጥረታዊ ፡ ወዳእሙ ፡ ጸብእ ፡ ውነይለ ፡ ፈረስ ፡
፮. ፡ ታመጽእ ፡ በሙ ፡ ከመ ፡ ይትቀነዩ ፡ በበይናቱ
፯. ፡ ሆሙ ፡ እስመ ፡ ሕገ ፡ ጸብእ ፡ ወመዋእ ፡ ትራስ
፰. ፡ ሆሙ ፡ ለምወአን ፡ አግብርተ ፡ ለመዋእያን ፡

፩. ሕዝብ ፡ ወአራት ፡ ታጤይቅ ፡ ከመ ፡ ይቅንይዎሙ ፡
ለውፁአን ፡ እምሃይማኖት ፡ ወዘሂ ፡ ተወልዱ ፡
እምኔሆሙ ፡ እስመ ፡ ጽሑፍ ፡ ውስቴታ ፡ ዘይ
ብል ፡ ይኩኑ ፡ ለክሙ ፡ አግብርተ ፡ ወአእማተ ፡

አንቀጽ ፡ ሕዝብ ፡

ለለነዓነት ፡ ስለተገዢነት ፡ ስለ ፡ ነፃ ፡ አውጭ
ዎችም ፡ ይናገራል ፡

፩. ሕዝብ ፡ አብዛኛውም ፡ ከፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ የተገኘ ፡
ነው ፡ ጠስ ፡ ሕዝብ ፡ መክ ፡ ሕዝብ ፡ ሕዝብ ፡ ሕዝብ ፡
ከእርሱ ፡ የቀረውም ፡ እንደ ፡ አእምሮ ፡ ፍርድ ፡
(አስተያየት) ፡ ነው ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ በጥንተ ፡
ተፈጥሮ ፡ በነዓነት ፡ አንድ ፡ ናቸውና ፡ መጣ
ላትና ፡ የፈረስ ፡ ጉልበት ፡ እርስበርሳቸው ፡
ይገዙ ፡ ዘንድ ፡ (መገዛትን) ፡ ታመጣባቸዋለች ፡
እንጂ ፡ የጠብና ፡ የማቸነፍ ፡ ሕግ ፡ ድል ፡ የሆ
ኑትን ፡ ድል ፡ ላደረጉት ፡ ባሮች ፡ (ተገዥነት) ፡
ታደርጋቸዋለችና ፡

፩. ሕዝብ ፡ አራትም ፡ ከሃይማኖት ፡ የወጡትንና ፡ ከእነ
ርሱም ፡ የተወለዱትን ፡ እንዲገዟቸው ፡ ታስረ
ዳለች ፡ እንዲህ ፡ የሚል ፡ ጽሑፍ ፡ በውስጡ ፡
አለና ፡ በዙሪያችሁ ፡ ካሉ ፡ ከአሕዛብና ፡ አብረ

አንቀጽ ፡ ፴፩ ፡

ስለ ፡ ነፃነትና ፡ ባርነት ፡

እለ ፡ ትነሥእዎሙ ፡ እምአሕዛብ ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ በዓውድክሙ ፡ ወእምነ ፡ ፈላስፆን ፡ እለ ፡ ይነብሩ ፡ ምስሌክሙ ፡ ወእምኒሆሙ ፡ ተሣየጡ ፡ ወእምዘርእሙ ፡ ዘተወልደ ፡ ውስተ ፡ ምድርክሙ ፡ ወይኩኑ ፡ ለክሙ ፡ ዘትወርስዎሙ ፡ ወለደቁቅክሙ ፡ እምድኅሬዎሙ ፡

፩ሺ፵፮ ወኢይደሉ ፡ ሠይጠ ፡ ገብር ፡ ምእመን ፡ ለዘኢየሐምን ፡ ወውሉዱ ፡ ለገብር ፡ ምልክና ፡ ለመላኪሆሙ ፡ እመኒ ፡ ተወልዱ ፡ እምአግዓዚት ፡ አው ፡ እምእመት ፡

፩ሺ፵፰ ወወልደ ፡ አመት ፡ ቅኔት ፡ ለመላኪሃ ፡ እመ ፡ ኮነ ፡ እምአግዓዚ ፡ አው ፡ እምገብር ፡ እመሂ ፡ በአውስቦ ፡ አው ፡ እምዘሙት ፡ ዘኢኮነ ፡ እምእግዚእ ፡ ወለእመ ፡ ተግዕዘት ፡ እንዘ ፡ ዕንስት ፡ ይእቲ ፡ ውእቲኒ ፡ ዘውስተ ፡ ከርሣ ፡ ይከውን ፡ ግዑዘ ፡ በእንተ ፡ ዘኮነ ፡ መዋዕለ ፡ ዕንሳ ፡ ኪያሁ ፡ እንዘ ፡ ግዕዝት ፡ ይእቲ ፡ ወይደሉ ፡ አግዕዞተ ፡ ዕኑስ ፡ ባሕቲቲ ፡ ዘእንበለ ፡ እንተ ፡ ዕንሳት ፡ ኪያሁ ፡ ወወልዳ ፡ ለአግዓዚት ፡ እምአግዓዚ ፡ አው ፡ ገብር ፡ ዘአግዓዝዎ ፡ ወእመኒ ፡ መለክዋ ፡ እምድኅረ ፡ ዕንሳት ፡ ኪያሁ ፡ ወእምቅድመ ፡ ትለዶ ፡ እስመ ፡ ለአግዓዚኒ ፡ ኢይዌስኩ ፡ ዲበ ፡ ግዕዛኑ ፡ ግብርናተ ፡ ካልኡ ፡

፩ሺ፵፱ ወአግዕዞስ ፡ እምግብረ ፡ ትሩፋት ፡ ይእቲ ፡ ድልውት ፡ ከመ ፡ ይግበሩ ፡ ኪያሃ ፡ እስመ ፡ ምጽዋት ፡ ትርፍት ፡ ይእቲ ፡ ወአብሐተ ፡ ብእሲ ፡ ከመ ፡ ይምልክ ፡ ነፍሶ ፡ በፍትሐ ፡ ጥንተ ፡ ግዕዘ ፡ ጠባይዒሁ ፡ ወኢይትዐወቅ ፡ ጥያቄሁ ፡ ዘእንበለ ፡ በኅዲገ ፡ መላኪሁ ፡ ወእመኒ ፡ አግዓዛ ፡ በካልእ ፡ ፍና ፡ ይደልዎ ፡ ሣጠ ፡ ዘእሁ ፡ እምቅድመ ፡ ፍጻሜሁ ፡ ወለእመ ፡ ተሣየጠ ፡ ዳግመ ፡ ይበጥሉ ፡ ፍናዋት ፡ እስከ ፡ ይደግም ፡ ሐድሶቶሙ ፡ ወእመኒ ፡ አግዓዛ ፡ ለጊዜ ፡ ዘትመጽእ ፡ ኢይደልዋ ፡ ቅንዩት ፡ ዘእንበለ ፡ ዘትትለአኮ ፡ እስከ ፡ ጊዜ ፡ ኅዲጋታ ፡ ወእምኒ ፡ ባቲ ፡ ትእዛዝ ፡ ወሰሉ ፡ ዘተሰነአዋ ፡ እንተአሃ ፡ ወእምነ ፡ ዘኢይትቃወማ ፡ ይደሉ ፡ ዝ ፡ ወላዕሊሁ ፡ ከመ ፡ ይትለአኮ ፡ ለወልዱ ፡ እምድኅረ ፡ ግዕዛኑ ፡ ዓመታተ ፡ እሙራተ ፡ ወአኮ ፡ ከመ ፡ ይወስን ፡ ላዕሊሁ ፡ ወላዕለ ፡ ውሉዱ ፡ ከመ ፡ ይትቀነዩ ፡ ሎቲ ፡ ወለዘርእኡ ፡ አምጣነ ፡ ዐለጢ ፡ ወይኩን ፡ ሎሙ ፡ ነሉ ፡ ዘአጥረዩ ፡ እስመ ፡ ግብርናት ፡ ትከውን ፡ በዝንቲ ፡ ውሳኔ ፡

ዋችሁ ፡ ከሚኖሩ ፡ ከስደተኞች ፡ የምትወስዷቸው ፡ ለእናንተ ፡ ወንዶች ፡ ባሮችና ፡ ሴቶች ፡ ባሮች ፡ ይሁኗችሁ ፡ ከእነርሱ ፡ በሀገራችሁ ፡ ከተወለደ ፡ ከዘራቸውም ፡ ግዙ ፡ ለእናንተ ፡ ከእናንተም ፡ በኋላ ፡ ለልጆቻችሁ ፡ የምትወርሷቸው ፡ ይሁኑ ፡

፩ሺ፵፯ እማኒውን ፡ ባሪያ ፡ ላለመነ ፡ ሰው ፡ መሸጥ ፡ አይገባም ፡ የባሪያ ፡ ልጆቹ ፡ ለጌታ ፡ ገንዘቦች ፡ ናቸው ፡ ከእመቤት ፡ ወይም ፡ ከባሪያዪቱ ፡ ቢወለዱ ፡

፩ሺ፵፰ የሴት ፡ ባሪያ ፡ ልጅም ፡ ለጌትዋ ፡ ሊገዛ ፡ ይገባል ፡ ከጌታ ፡ ወይም ፡ ከባሪያ ፡ የተወለደ ፡ ቢሆን ፡ በጋብቻ ፡ ወይም ፡ ከጌታዋ ፡ ያይደለ ፡ በዝሙት ፡ ቢሆን ፡ ዕንሳ ፡ ሳለች ፡ ነፃ ፡ ብትወጣ ፡ እርሱን ፡ የመፅነሷ ፡ ወራት ፡ ነፃ ፡ ሳለች ፡ ስለሆነ ፡ በሆዷ ፡ ያለውም ፡ ሕፃን ፡ ነፃ ፡ ይሆናል ፡ እርሱን ፡ ከፀነሰችው ፡ በቀር ፡ የተፀነሰውን ፡ ብቻ ፡ ነፃ ፡ ማውጣት ፡ ይገባል ፡ ከጨዋ ፡ የተወለደ ፡ ነፃ ፡ የወጣች ፡ የባሪያ ፡ ልጅ ፡ ወይም ፡ ነፃ ፡ ያወጡት ፡ ባሪያ ፡ እርሱን ፡ ከፀነሰችው ፡ በኋላ ፡ ሳትወልደው ፡ ቢገዟት ፡ ለጌታም ፡ በነፃነቱ ፡ ላይ ፡ የሌላውን ፡ ተገዥነት ፡ አይጨምሩምና ፡

፩ሺ፵፱ ከትሩፋት ፡ ወገን ፡ የምትሆን ፡ ነፃ ፡ ማውጣትስ እርሷን ፡ ያደርጉ ፡ ዘንድ ፡ የምትገባ ፡ ናት ፡ ፍጽምት ፡ ምጽዋት ፡ ናትና ፡ ለሰው ፡ ሥልጣን ፡ መስጠትም ፡ በጥንታዊ ፡ የተፈጥሮው ፡ ጠባዩ ፡ ፍርድ ፡ ራሱን ፡ ይገዛ ፡ ዘንድ ፡ ነው ፡ በገዢው ፡ መተው ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ዕርግጡ ፡ አይታወቅም ፡ በሌላ ፡ መንገድ ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡ ነፃ ፡ መውጣቱ ፡ ከመፈጸሙ ፡ አስቀድሞ ፡ ዋጋው ፡ ይገባዋል ፡ ዳግመኛ ፡ ቢገዛው ፡ እነርሱን ፡ ማደስ ፡ እስኪደግም ፡ ድረስ ፡ ነገሮች ይቀራሉ ፡ (ይፈርሳሉ) ፡ ለሚመጣው ፡ ጊዜ ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣት ፡ እስከሚተዋት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ከምታገለግለው ፡ በቀር ፡ መገዛት ፡ አይገባትም ፡ ከእርሷም ፡ ትእዛዝ ፡ አለባት ፡ የተሰማማት ፡ ሁሉ ፡ የእርሷ ፡ ነው ፡ ከማይቃወማትም ፡ ወገን ፡ ይህ ፡ ይገባል ፡ ከነፃነቱ ፡ በኋላ ፡ በታወቁ ፡ ዘመኖች ፡ ልጁን ፡ ያገለግለው ፡ ዘንድ ፡ ለእርሱ ፡ ይገባል ፡ ለእርሱና ፡ ለልጆቹ ፡ ባሉበት ፡ ዘመን ፡ ልክ ፡ ያገለግላት ፡ ዘንድ ፡ በእርሱ ፡ ላይና ፡ በልጆቹ ፡ ላይ ፡ ሊወ

አንቀጽ ፡ ፴፩ ።

ሰለ ፡ ነፃነትና ፡ ባርነት ።

፩ሺ፶ ወግዕዝነት ፡ ትትፈጸም ፡ በአግዛዶታ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አው ፡ በሀልዎቱ ፡ ለሊቅ ፡ ኤጲስቆጶስ ፡ አው ፡ ቀሲስ ፡ አው ፡ በቺቱ ፡ ሰማዕታት ፡ ወትኩን ፡ በመልእክቱ ፡ አው ፡ በጽሐፈ ፡ ትእዛዙ ፡ ወእመሰ ፡ ኮነ ፡ በትእዛዙ ፡ ይከውን ፡ ፍትሐ ፡ ዚአሁ ፡ ከመ ፡ ፍትሐ ፡ ተዋርሶ ፡ ወግዕዝነት ፡ ይከውን ፡ ለነሱ ፡ እግብርት ፡ አው ፡ በፍልጠት ።

፩ሺ፶፩ ወዘአጥረየ ፡ ቺተ ፡ አግብርተ ፡ ወአግዓዘ ፡ ፩ደ ፡ ይደልዎ ፡ ሎቱ ፡ ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ይሣጥ ፡ እለ ፡ ተርፉ ፡ ይደልዎ ።

፩ሺ፶፪ ወዓዲ ፡ ግዕዝነት ፡ ትከውን ፡ ለአግዕዝ ፡ ገብር ፡ ነሱንታሁ ፡ ወለክፍል ፡ እምኒሁ ፡ ወዘሰ ፡ መለክ ፡ ማልስተ ፡ እድ ፡ እምነ ፡ ገብሩ ፡ ወአግዓዝ ፡ ብወሕ ፡ ሎቱ ፡ ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ሠይጠ ፡ ነሱንታሁ ፡ ወአግዕዝተሂ ፡ ይደሉ ፡ ላዕለ ፡ ተሳትፎቱ ፡ በሂጠ ፡ ዚአሁ ፡ በዘኮነ ፡ ወእምከመ ፡ ተሣየጠ ፡ እምነሆሙ ፡ ይደልዎ ፡ አግዕዝቱ ፡ ወሂጠ ፡ ትኑይ ፡ አምሳለ ፡ ንዋይ ፡ በጊዜ ፡ ንቡር ፡ ወተባዝኖ ፡ ወሕጸጽ ፡ ወፍድፍዴ ፡ በአምጣን ፡ ግብረ ፡ እዱ ፡ ወሐጸጼ ፡ ወእያእምሮቱ ፡ አው ፡ ብዝኅ ፡ ዓመታቲሁ ። ወይደሉ ፡ ተሣይጠ ፡ ምእመን ፡ እም እለ ፡ ኢኮነ ፡ ምእመናን ፡ በዘይደልዎ ፡

፩ሺ፶፫ ወደግዕዝ ፡ ገብር ፡ እምእግዚአ ፡ በእንተ ፡ ፯ቱ ፡ ግብራት ፡ ቀዳማዊ ፡ ለእመ ፡ ቀነዮ ፡ ፩ዱ ፡ እምወላድያኒሁ ፡ ወእምእለ ፡ ቀደምዎሙ ፡ አው ፡ ለእመ ፡ ቀነዮ ፡ ፩ዱ ፡ እምውሉዶሙ ፡ ወእለ ፡ እምድኅራኸሆሙ ፡ አው ፡ ፩ዱ ፡ እምአታዊሁ ፡ አው ፡ ፩ዱ ፡ እምእለ ፡ ይወርስዎ ፡ ይደልዎሙ ፡ አግዕዝቱ ፡ ወለእመ ፡ መለክ ፡ ክፍለ ፡ እምኒሁ ፡ አው ፡ ቦ ፡ ካልእ ፡ ዘይመልኮ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ውእቱ ፡ ባዕለ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሣየጥ ፡ ነሱንታሁ ፡ ወደግዕዝ ፡ ነሱንታሁ ።

፩ሺ፶፬ ወዳግም ፡ ለእመ ፡ ተወክሮ ፡ ውእቱ ፡ አው ፡ ብእሲቱ ፡ በጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ አው ፡ ወለቱ ፡ በአእምሮ ፡ ወላድያኒሃ ፡ አው ፡ ኮነ ፡ ካህን ፡ በፈቃድ ፡ እግዚአ ፡ አው ፡ ኮነ ፡ መነኩሰ ፡ ይደሉ ፡ እንከ ፡ አግዕዝቱ ።

፩ሺ፶፭ ወማልስሂ ፡ ለእመ ፡ ረሰዮ ፡ ሐራዌ ፡ ይደሉ ፡

ሰን ፡ አይደለም ። የገዙት ፡ ሁሉ ፡ ለእነርሱ ፡ ይሁን ። ባርነት ፡ በዚህ ፡ ውሳኔ ፡ ትሆናለችና ።

፩ሺ፶ ነፃነትስ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ውስጥ ፡ አለቃው ፡ ኤጲስቆጶስ ፡ ወይም ፡ ቄሱ ፡ ወይም ፡ ቺ ፡ ምስክሮች ፡ ባሉበት ፡ በግልጽ ፡ ትፈጸማለች ። በደብዳቤው ፡ ወይም ፡ ትእዛዙን ፡ በመጻፍ ፡ ትሁን ። በትእዛዙ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ፍርዱ ፡ እንደ ፡ መወራረስ ፡ ፍርድ ፡ ይሆናል ። ነፃነትስ ፡ ለባሪያዎች ፡ ሁሉ ፡ ወይም ፡ በመለየት ፡ ይሆናል ።

፩ሺ፶፩ ቺ ፡ ባሮች ፡ የገዛ ፡ ሰው ፡ አንዱን ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡ ይገባዋል ። የቀሩትንም ፡ ሊሸጥ ፡ ቢወድ ይገባዋል ።

፩ሺ፶፪ ዳግመኛም ፡ የባሪያን ፡ ሁለመናውን ፡ ከእርሱም ፡ በከፊል ፡ ነፃ ፡ ማውጣት ፡ ትሆናለች ። ከባሪያው ፡ ሦስት ፡ እጅ ፡ የገዛ ፡ ሰው ፡ ነፃም ፡ ሊያወጣው ፡ ቢወድ ፡ መብት፤ አለው ፡ በሙሉ ፡ ሊሸጠው ፡ ነፃም ፡ ሊያወጣው ፡ ቢወድ ፡ በሆነው ፡ በዋጋው ፡ ሊሰማማ ፡ ይገባል ። ከእነርሱም ፡ ቢገዛ ፡ ነፃ ፡ ሊያወጣው ፡ ይገባዋል ። የተገዢውም ፡ ዋጋ ፡ በታወቀ ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ገንዘብነቱ ፡ ነው ። ሊበዛና ፡ ሊያንሰ ፡ በእጁ ፡ ሥራ ፡ ልክ ፡ መብዛትና ፡ ማነስ ፡ እንዳለማወቁ ፡ ወይም ፡ እንደዕድሜው ፡ መብዛት ፡ ነው ። አማኒውን ፡ (ባሪያ) ፡ ካላመኑት ፡ ሰዎች ፡ በሚገባው ፡ መግዛት ፡ ይገባል ።

፩ሺ፶፫ ባሪያ ፡ ከጌታው ፡ ስለ ፡ ጂ ፡ ሥራዎች ፡ ነፃ ፡ ይውጣ ። መጀመሪያው ፡ ከወላጆቹ ፡ ከቀደሟቸውም ፡ (ካያቶቹ) ፡ አንዱ ፡ ቢገዛው ፡ ወይም ፡ ከልጆቻቸውና ፡ ከእነርሱም ፡ ቀጥሎ ፡ ካሉት ፡ (ከልጅ ፡ ልጆቻቸው) ፡ አንዱ ፡ ቢገዛው ፡ ወይም ፡ ከወንድሞቹ ፡ አንዱ ፡ ወይም ፡ ከወራሾቹ ፡ ወገን ፡ አንዱ ፡ ቢገዛው ፡ ነፃ ፡ ማውጣቱ ፡ ይገባቸዋል ። ከእርሱ ፡ በከፊል ፡ ቢገዛው ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ የሚገዛው ፡ ቢኖር ፡ እርሱ ፡ ባለጸጋ ፡ ከሆነ ፡ በሙሉ ፡ ገዝቶ ፡ በሙሉ ፡ ነፃ ፡ ሊያወጣው ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፶፬ ሁለተኛው ፡ እርሱ ፡ ወይም ፡ ሚስቱ ፡ ወይም ፡ ሴት ፡ ልጁ ፡ ወላጆቹ ፡ አውቀው ፡ በጥምቀተ ፡ ክርስትና ፡ ቢቀበሉት ፡ ወይም ፡ በጌታው ፡ ፈቃድ ፡ ካህን ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ መነኮሴ ፡ ቢሆን ፡ ነፃ ፡ ማውጣቱ ፡ ይገባል ።

፩ሺ፶፭ ሦስተኛው ፡ ወታደር ፡ ቢያደርገው ፡ ነፃ ፡ ማው

አንቀጽ ፡ ፴፩ ።

ስለ ፡ ነፃነትና ፡ ባርነት ።

አግዕዱ ።

ጣቱ ፡ ይገባል ።

፩ሺ፶፮ ወራብዕሂ ፡ ለእመ ፡ አድኅኖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እም ቀትል ፡ እመሂ ፡ በተቃትሎቱ ፡ ሀዩንቱሁ ፡ አው ፡ አምከሮ ፡ ከመ ፡ ይትወቀብ ፡ ያግዕዞ ፡ በፍዳሁ ።

፩ሺ፶፮ አራተኛው ፡ ጌታውን ፡ ከሞት ፡ ቢያድነው ፡ ስለእርሱ ፡ በመዋጋትም ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ እንዲጠነቀቅ ፡ ቢመክረው ፡ ብድሩን ፡ (ዋጋውን) ፡ ነፃ ፡ ያውጣው ።

፩ሺ፶፯ ወገንምስሂ ፡ ለእመ ፡ አግዕዝዋ ፡ ለዕንስት ፡ ወልዳኒ ፡ ግዑዝ ፡ ውእቱ ።

፩ሺ፶፯ አምስተኛውም ፡ የፀነሰችውን ፡ ባሪያ ፡ ነፃ ፡ ቢያወጧት ፡ ልጅዋም ፡ ነፃ ፡ ነው ።

፩ሺ፶፰ ወሳድስሂ ፡ ለእመ ፡ ተአስረ ፡ ገብር ፡ ወተመይጦ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ በፈቃዱ ፡ እምድኅረ ፡ ጸንዐ ፡ ውስተ ፡ እደ ፡ ጸላኢ ፡ ይደልዎ ፡ ግዕዛን ።

፩ሺ፶፰ ስድስተኛውም ፡ ባሪያ ፡ ቢታሠር ፡ በጠላት ፡ እጅ ፡ ከቆየ ፡ በኋላ ፡ በፈቃዱ ፡ ወደጌታው ፡ ቢመለስ ፡ ነፃነት ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፶፱ ወሳብዕሂ ፡ ለእመ ፡ ሞተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአልዐ ፡ ዘይወርሶ ፡ ዘእንበለ ፡ እግዝእቱ ፡ ወቤተ ፡ መንሥት ፡ ይደልዎ ፡ ግዕዛን ።

፩ሺ፶፱ ሰባተኛውም ፡ ጌታው ፡ ቢሞት ፡ ከእመቤቱና ፡ ከቤተ ፡ መንግሥት ፡ በቀር ፡ ወራሽ ፡ ባይኖረው ፡ ነፃነት ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፷ ወዘአግዐዘ ፡ ገብሮ ፡ በእንተ ፡ እግዚአብሔር ፡ አው ፡ በእንተ ፡ አይኒ ፡ ገጽ ፡ እምገጽት ፡ እመ ፡ ኮነ ፡ ፍቁረ ፡ አው ፡ ጽሉአ ፡ ይደልዎ ፡ ግዕዛን ።

፩ሺ፷ ባሪያውን ፡ ስለእግዚአብሔር ፡ ብሎ ፡ ከምክንያቶች ፡ በማናቸውም ፡ ምክንያት ፡ ነፃ ፡ ያወጣ ፡ ሰው ፡ የሚወደውም ፡ ወይም ፡ የሚጠላው ፡ ቢሆን ፡ ነፃነት ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፷፩ ወዘሂ ፡ ተአመነ ፡ እምግዑዛን ፡ በረቀ ፡ ቅንዩት ፡ ለካልኦ ፡ ወፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይሠየጥ ፡ ወለእመ ፡ ኀለፈ ፡ መዋዕሊሁ ፡ እምጽ ፡ ዓመት ፡ ወተዓገሠ ፡ ላዕለ ፡ ዝንቱ ፡ ተአምኖ ፡ እስከ ፡ ይሠይጦ ፡ አው ፡ ይሬስዮ ፡ ሕዜ ፡ ለብእሲቱ ፡ ይከውን ፡ ገብረ ። ወፈድፋደሰ ፡ ሶበ ፡ ተነግረ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ተሰነአው ፡ ምስለ ፡ ዘሚጦ ፡ ላዕለ ፡ ሚጦ ፡ ዘአሁ ። ወእመሰ ፡ ኢበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ዝንቱ ፡ ዓመታት ፡ ድልው ፡ ለፈታሒ ፡ ወለመኩንን ፡ ከመ ፡ ያውዕእዎ ፡ እምእደሁ ፡ ወእምእደ ፡ ዘተሣየጦ ፡ እምኒሁ ፡ ወይኩን ፡ ግዑዘ ።

፩ሺ፷፩ ነፃ ፡ ከሚወጡት ፡ ባሮች ፡ በመገዛት ፡ ደብዳቤ ፡ ለሌላው ፡ ቢያምን ፡ ሊሸጥም ፡ ቢወድ ፡ ዕድሜዉም ፡ ከኻያ ፡ ዓመት ፡ ቢያልፍ ፡ እስኪሸጠው ፡ ወይም ፡ ለሚስቱ ፡ ማጫ ፡ እስኪያደርገው ፡ ድረስ ፡ በዚህ ፡ በማመኑ ፡ ቢታገሥ ፡ (ቢፀና) ፡ ባሪያ ፡ ይሆናል ። ይልቁንም ፡ ከሸጠው ፡ ሰው ፡ ጋራ ፡ በዋጋው ፡ እንደተስማማ ፡ በተነገረ ፡ ጊዜ ፡ ወደዚህ ፡ ዓመት ፡ (ኻያ ፡ ዘመን) ፡ ባይደርስ ፡ ግን ፡ ለዳኛና ፡ ለገዢ ፡ ከእጁና ፡ ከእርሱ ፡ ከገዛውም ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ ሊያወጡት ፡ አገባብ ፡ ነው ። ነፃም ፡ ይሁን ።

፩ሺ፷፪ ወይደሉ ፡ ለገብር ፡ ዘአግዓዝዎ ፡ ከመ ፡ ይትመየጥ ፡ ውስተ ፡ ቅንዩቱ ፡ ሶበ ፡ ተጠየቀ ፡ ቦቱ ፡ ኀበ ፡ ፈታሒ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ረገሞ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወዘበጦ ፡ አው ፡ ዘበጦሙ ፡ ለውሉዱ ፡ ዘእንበለ ፡ ሥምረቱ ፡ አው ፡ አኅጉለ ፡ ንዋዮ ፡ በእደ ፡ ካልኦን ፡ ፈቂዶ ፡ ከመ ፡ ያሕሥም ፡ ላዕሌሁ ። ወፈድፋደሰ ፡ እመ ፡ ገብረ ፡ ሕሠመ ፡ ላዕለ ፡ ሕይወቶሙ ፡ ይደልዎ ፡ በከመ ፡ ተአዘዘ ፡ በእሪት ። ወአይኅድኅ ፡ እግዚአብሔር ፡ በግዕዛን ፡ ወይ፻እ ፡ ከዋኖ ፡ ዕሩቀ ፡ እምብዕሉ ።

፩ሺ፷፪ ነፃ ፡ ያወጡት ፡ ባሪያ ፡ ጌታውን ፡ እንደረገመውና ፡ እንደመታው ፡ ወይም ፡ ልጆቹን ፡ ያለፈቃዱ ፡ እንደመታቸው ፡ ወይም ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ክፉ ፡ ሊያደርግ ፡ ወድዶ ፡ በሌሎች ፡ እጅ ፡ ገንዘቡ ፡ እንደጠፋበት ፡ በዳኛ ፡ ዘንድ ፡ በመሰከርበት ፡ ወደመገዛቱ ፡ ሊመለስ ፡ ይገባል ። ይልቁንም ፡ በሕይወታቸው ፡ ላይ ፡ ክፉ ፡ ቢሠራ ፡ በአሪት ፡ እንደታዘዘው ፡ ይገባዋል ። ጌታው ፡ በነፃነቱ ፡ አይተወው ። ከሀብቱ ፡ ባዶ ፡ ሁኖ ፡ ይውጣ ።

፩ሺ፷፫ ወኢይደሉ ፡ ከመ ፡ ትትወሰብ ፡ አግዓዚት ፡ ለገብር ፡ ወትንበር ፡ ኀበሁ ፡ በቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ አው ፡ ታንብሮ ፡ ኀበሃ ፡ በፈቃደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአሜሃ ፡ ትከውን ፡ ይእቱ ፡ ከማሁ ፡ ውስተ ፡

፩ሺ፷፫ ነፃ ፡ የወጣች ፡ ባሪያ ፡ ለባሪያ ፡ ሚስት ፡ ልትሆን ፡ በጌታውም ፡ ቤት ፡ ከእርሱ ፡ ጋራ ፡ ልትኖር ፡ ወይም ፡ በጌታው ፡ ፈቃድ ፡ በእርሱዋ ዘንድ ፡ ልታኖረው ፡ አይገባም ። ያንጊዜ ፡ እር

አንቀጽ፡ ፴፪ ።

ግብርናት፡ ለእግዚአብሔር ።

፩ሺ፷፬ ወዘኔጦ፡ ለገብረ፡ ካልኤ፡ ዘኢኮነ፡ ሎቲ፡ ወገብኦ፡ ወአርገቆ፡ ይደሉ፡ ላዕሌሁ፡ መይጦተ፡ ገብር፡ ለእግዚአብሔር፡ ወይወስክ፡ ላዕሌሁ፡ ካልኤ፡ ገብረ፡ አው፡ ሄጦ ። ወከማሁ፡ ዘእግደረ፡ ገብረ፡ ካልኤ፡ ዘኢኮነ፡ ሎቲ፡ ወረሰዮ፡ ገብረ፡ ለርእሱ፡ እንዘ፡ የአምር፡ ከመ፡ ውእቲ፡ ኮነ፡ ገብረ፡ ካልኤ፡ ውእቲ፡ አሜሃ፡ ይኩን፡ ከማሁ፡ በውስተ፡ ግብርናት፡ ለዘ፡ በአማን፡ እግዚአብሔር ።

ስለ፡ ሞግዚትነት ።

ሷም፡ እንደእርሱ፡ ለጌታው፡ በተገኘነት፡ ውስጥ፡ ትሆናለች ።

፩ሺ፷፬ የእርሱ፡ ያልሆነውን፡ የሌላውን፡ ባሪያ፡ ያባበለ፡ አርቆም፡ የሸሸገ፡ ሌላ፡ ሁለተኛ፡ ባሪያ፡ ወይም፡ ዋጋውን፡ ጨምሮ፡ ለጌታው፡ ሊመልሰው፡ ይገባል ። እንደዚህከውም፡ የእርሱ፡ ያልሆነውን፡ የሌላውን፡ ባሪያ፡ ያሳደረ፡ የሌላው፡ ባሪያ፡ እንደሆነም፡ እያወቀ፡ ለራሱ፡ ባሪያ፡ ያደረገው፡ ያንጊዜ፡ እርሱ፡ ለዕውነተኛው፡ ጌታው፡ በባርነት፡ እንደእርሱ፡ ይሁን ።

አንቀጽ፡ ፴፬ ወ፲፩፡ ።

በእንተ፡ ምግብና ።

፩ሺ፷፭ ዘአምጽአም፡ እምአብጥሊስ፡ ወዘይመስሎ፡ ወዘይደሉስ፡ ለምግብና፡ ፪ቲ፡ ግብራት ። ቀዳማዊ፡ ለዘኢይትክህሎ፡ ያእምር፡ ዘውስተ፡ ልቡ፡ ዘይደሉ፡ ለፋጽሜ፡ ጠባይዕ፡ ወዘይሄኒ፡ ለሥምረቱ፡ እመኒ፡ በምክንያተ፡ ጋኔን፡ ዘያጌብሮ፡ ወዝንቲ፡ ዐብድ፡ ውእቲ፡ አው፡ በአማስኖ፡ ናላሁ፡ በደዌ፡ ወዝንቲኒ፡ ዝንጉዕ፡ ውእቲ፡ ዘቀደመት፡ ግብሩ፡ አው፡ ሶበ፡ ኢበጽሐ፡ ናላሁ፡ ፋጽመ፡ ወዝንቲኒ፡ ሕፃን፡ ውእቲ፡ ዘኢበጽሐ፡ እስከ፡ ፲ወ፳ቲ፡ ዓመት ። አው፡ እስመ፡ ቀዳሚት፡ ግብሩ፡ ለእመ፡ ደክመት፡ በጠባይዕ፡ እንዘ፡ ይትጌበር፡ ባቲ፡ ወውእቲ፡ ድጎረ፡ ልህቀ፡ ወቀርበ፡ ኅበ፡ ፶ት ዓመት፡ ወቀዳሚት፡ ግብሩ፡ ኮነት፡ ድጎንተ፡ ወፋጽምተ፡ ወባሕቲ፡ ኢተገበረ፡ ባቲ፡ በዘይደልዋ፡ ወውእቲ፡ ስኡን ። አው፡ እመ፡ ውእቲ፡ ተገበረ፡ ባቲ፡ ግብረ፡ በዘያሐሥም፡ በዝንቲ፡ ዓለም፡ ወደኒራታ፡ ወዝንቲኒ፡ እንዝህሉል፡ ውእቲ፡ በሥርዓቲ፡ ወንዋዩ፡ ዘከመ፡ ዘራዊ፡ በአስተዋዕኦታት፡ ወአጥፍኦ፡ ወዝንቲኒ፡ ይትዓቀብ፡ በጽኑዕ፡ ከመ፡ ካዕበ፡ እንዝገላሉል፡ ኢይኩን፡ በውስተ፡ ሃይማኖቱ፡ በለቢስ፡ ሕርመታት፡ ወአብዝኖ፡ ፋትወታት፡ ወዜናሁስ፡ ለእንዝገላሉል፡ ይትናጸር፡ ምስለ፡ ዜናሁ፡ ለልብው ።

አንቀጽ፡ ፴፭ ።

ስለ፡ አስተዳደር፡ ይናገራል ።

፩ሺ፷፭ ከአብጥሊስና፡ ከሚመስለውም፡ ያመጡት፡ ነው። ለአስተዳደር፡ የሚገቡት፡ ፪፡ ሥራዎች፡ ናቸው። መጀመሪያው፡ ለፋጽም፡ ባሕርዩ፡ የሚገባውንና ለፈቃዱ፡ የሚስማማውን፡ በልቡ፡ ውስጥ፡ ያለውን፡ ሊያውቅ፡ ለማይቻለው፡ ሰው፡ ነው። በሚጥለው፡ ጋኔን፡ ምክንያትም፡ ቢሆን፡ ይህም፡ ዐላዋቂ፡ ነው። ወይም፡ በደዌ፡ አእምሮውን፡ በማጣት፡ ይኸውም፡ የቀደመች፡ ሥራውን፡ የሚዘነጋ፡ ነው። ወይም፡ አእምሮው፡ ወደፋጽምነት፡ ያልደረሰ፡ ይኸውም፡ እስከ፡ አሥራስምንት፡ ዓመት፡ ያልደረሰ፡ ሕፃን፡ ነው። ወይም፡ የመጀመሪያዬቲ፡ ሥራው፡ እየሠራበት፡ በባሕርይ፡ ብትደክም፡ ይኸውም፡ ሸምግሎ፡ ወደመቶ፡ ዓመት፡ ስለቀረበ፡ ነው። የቀደመች፡ ግብሩም፡ ደጎና፡ ፋጽምት፡ ነበረች። ነገር፡ ግን፡ በሚገባት፡ አልሠራባትም። ይኸውም፡ ደካማ፡ ነው። ወይም፡ በዚህና፡ በኋለኛው፡ ዓለም፡ የሚጎዳ፡ ሥራ፡ በሠራባት፡ ይኸውም፡ በሥርዓቲና፡ (በአስተዳደሩ፡) በገንዘቡ፡ ንዝገላል፡ ነው። ይኸውም፡ በማወጣትና፡ በማጥፋት፡ ገንዘቡን፡ እንደሚበትን፡ ነው። ይህም፡ የተከለከለውን፡ በመልበስና፡ ዝሙትን፡ በማብዛት፡ ዳግመኛ፡ በሃይማኖት፡ ንዝገላል፡ እንዳይሆን፡ በጽኑ፡ ይጠበቅ ። የንዝገላል፡ ሰው፡ አስተያየት፡ ከአስተዋዩ፡ ሰው፡ አስተያየት፡ ጋራ፡ ይነፃፀራል ።

አንቀጽ : ፴፪ ::

ስለ : ሞግዚትነት ::

፩ሺ፷፮ ወግብርኒ : ዳግማዊ : ዘይከልኦ : ለለባዊ : መግባታ : ርእሱ : በንዋዩ : ወውእቱ : ገብር ::
 ወለዘሂ : ሀለወ : በታሕተ : ምግብና : እመ : ኮነ : ዐብደ : አው : ዝንጉዐ : አው : ሕፃነ : ንኡስ : አው : አረጋዊ : ዘረሰዐ : በመዋዕሊሁ ::
 ኢይደልዎሙ : ለእሉ : ከመ : ይሥርዑ : ኢ : በአስተዋስቦ : ወኢ : በተአምኖ : ቃል : ኢ : ለነፍሶሙ : ወኢ : ለካልአኒሆሙ :: ወእመኒ : ኮነ : የዋሀ : አው : እንዝጎሉለ : ደለዎ : ከመ : ይትመገብ : በንዋዩ : ርእሱ : ወአኮ : ንዋዩ : ካልኡ : በትእዛዘ : እመጋቢሁ : ባሕቲቱ ::

፩ሺ፷፯ ወለእመኒ : ገብር : ወእቱ : ይደሉ : መግባቱ : በትእዛዘ : እግዚኡ : ባሕቲቱ : ወይደልዎ : እምድጎረ : ግዕዛን : ከመ : ይእመን : ላዕለ : ነፍሱ : በከዊነ : ግብርናት :: ወለእሉ : ሶበ : አጥፍኡ : ምንተኒ : እምንዋዮሙ : ይደልዎሙ : ይፍድዩ :: ወለእመ : እዘዘ : ዘሀሎ : ታሕተ : ምግብና : በደዌሁ : ትእዛዘ : ሠናየ : ሕጋዊተ : ወለእመ : ኮነ : ዐብደ : አው : ዝንጉዐ : ኮነት : አማነ : ትእዛዘሙ : እምድጎረ : ሞቶሙ :: ወለእመኒ : ኮነ : ካልአኒሆሙ : ኢይከውን : አማነ : እምኔሃ : ዘእንበለ : ዘይፈጽሞ : መኰንን : ወፈታሒ ::

፩ሺ፷፰ ወመጋቢኒ : ወእቱ : አብ : ለእመ : ኢሀለወ : ታሕተ : ምግብና : ወእምዝ : ዘይሚግብ : አብ : ወእምዝ : እኡ : ዐቢይ : ወእምዝ : እምኔው : ወእምዝ : እኅወ : አብ : ወእምዝ : ወልደ : እኅወ : አብ : ወዘይከውን : ለባዊ : እምእልክቱ : ዠሎሙ : ይቀድም : እምካልኡ :: ወዘማሰነ : ልቡ : ወሎቱ : ወልድ : ጎሩይ : ወእቱ : ድልው : እምዝኩራን : ከመ : ይኩን : ምግብና : በላዕሊሁ : ወእምድጎረ : እሉ : ዠሎሙ : አብ : በንብረት : ዘውእቱ : ሐፃኒ : ወለእመ : ኢተረክበ : ፩ዱኒ : እምእለ : ተዘክሩ : ፈታሒ : ይሂም : መጋቢ : ምእመነ : ዘይበቀሶ : ወደርአይ : ኪያሁ ::

፩ሺ፷፱ ወኢይደልዎ : ለዘተሠዶመ : መጋቢ : ከመ : ይሂዋ : ምንተኒ : ንዋዩ : ዘእንበለ : ሥዩም : ዘእምታሕቱሁ : ወዘእንበለ : በእምጣነ : ሄጡ

፩ሺ፷፻ ሁለተኛው : ግብር : ዐዋቂን : በንንዘቡ : ራሱን ከማስተዳደር : የሚከለክለው : ነው :: ይኸውም : ባሪያ : ነው :: በመተዳደር : ስር : ያለ : ዐላዋቂ : ወይም : ዝንጉዕ : ወይም : ትንሽ : ሕፃን : ወይም : በዘመኑ : ያረጀ : ሽማግሌ : ቢሆን : ለእነዚህ : በማጋባት : ለራሳቸውም : ቢሆን : ወይም : ለሌሎቹ : በቃል : መተማመን ሊሠሩ : አይገባቸውም :: አላዋቂ : ወይም : ንዝጎላል : ቢሆን : በሌላው : ገንዘብ : ያይደለ : በራሱ : ገንዘብ : በአስተዳዳሪው : ትእዛዝ : ብቻ : ሊተዳደር : ይገባዋል ::

፩ሺ፷፻፩ ባሪያ : ቢሆንም : በጌታው : ትእዛዝ : ብቻ : ሊተዳደር : ይገባዋል :: ከነፃነትም : በኋላ : በባርነት : ሁኔታ : በራሱ : ሊያምን : ይገባዋል :: እሊህም : ከገንዘባቸው : እንዳች : ቢያጠፉ : ሊከፍሉ : ይገባቸዋል :: በመተዳደር : ስር : ያለ : ሰው : በደዌው : ጊዜ : ሕጋዊ : የሆነ : መልካም : ትእዛዝ : ቢያዝ : አላዋቂ : ዝንጉዕ : ቢሆንም : ከሞቱ : በኋላ : ትእዛዘቸው : የታመነች : ሆነች :: እንደነርሱም : ያሉ : ቢሆኑ : ገዥና : ዳኛ : ከሚፈጽመው : በቀር : ከእርሷ : የተነሣ : እውነተኛ : አትሆንም ::

፩ሺ፷፻፪ አባትም : በመተዳደር : ስር : ካልኖረ : አስተዳዳሪ : ነው :: ቀጥሎም : የሚያስተዳድር : አባት : ከዚያም : ቀጥሎ : ታላቅ : ወንድም : ከዚያም : ቀጥሎ : እያት : ከዚያም : ቀጥሎ : ያባት : ወንድም : (አጎት) : ከዚያም : ቀጥሎ : የአባት : የወንድም : ልጅ : (ያጎት) : ልጅ : ነው :: ከእነዚህ : ሁሉ : ዐዋቂ : የሆነው : ሰው : ከሌላው : ይቀድማል :: አእምሮው : የጠፋ : ሰው : የተመረጠ : ልጅ : ቢኖረው : ከተነገሩት ሰዎች : ይልቅ : አስተዳደር : ለእርሱ : ሊሆን : ይገባል :: ከእነዚህ : ሁሉ : በኋላ : በንብረት : ላይ : የሚያዝ : አባት : ነው :: ይኸውም : ሞግዚት : ነው :: ከተነገሩት : ሰዎች : አንድ : እንኳ : ባይገኝ : ዳኛ : የሚጠቅም : የታመነ : ሰው : ይሹም :: እርሱንም : ይጠብቅ : (ይቆጣጠር) ::

፩ሺ፷፻፫ አስተዳዳሪ : ሆኖ : ለተሾመ : ሰው : ከበታቸ : ከተሾመው : ጋር : ካልሆነ : በቀር : ባስቀመጠበት : ጊዜ : በነበረው : ዋጋ : ልክ : ካልሆነ :

አንቀጽ ፡ ፴፪ ፡

ስለ ፡ ሞግዚትነት ፡

በጊዜ ፡ አንበረ ፡ ወኢከመ ፡ ይድፍር ፡ በንዋዩ ፡
በነገድ ፡ አው ፡ በሠይጥ ፡ በዕድሜ ፡ ዘእንበለ ፡
በእኒዞቱ ፡ ከሠተ ፡ ወበዋሕስ ፡ ወኢይለቅሕ ፡
ምንተኒ ፡ እምኔሁ ፡ አላ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡
ነገደ ፡ ወጽሕቀ ፡ ይደልዎ ፡ በግብር ፡ ከመ ፡
ያንብሮ ፡ ማኅፀንተ ፡ እስመ ፡ ልቃሕ ፡ ለባዕል ፡
በትሕቢት ፡ አው ፡ በአኅዝ ፡ ይኔይስ ፡ እምአ
ማኅፅኖት ፡ ለእመ ፡ ተሰነአው ፡ ተለቃሒ ፡ ወተ
ማኅፃኒ ፡ ኅቢሁ ፡ ማኅፀንትሰ ፡ በእንተ ፡ ተአ
ምኖቱ ፡ ወተዓቅቦቱ ፡ ለዘይሁብዎ ፡ እስመ ፡
ለተለቃሒ ፡ ቦቱ ፡ ተሐባዪ ፡ በኰሉ ፡ ግብር ፡
ወዘአዕቀብዎስ ፡ ማኅፀንተ ፡ አኮ ፡ ከማሁ ፡

አንዳች ፡ ገንዘብ ፡ ሊሸጥ ፡ አይገባውም ፡ በገን
ዘቡም ፡ በመነገድ ፡ ወይም ፡ የታወቀ ፡ ነገር ፡
በመያዝ ፡ በዋስ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ በቀጠሮ ፡
(በዱቤ) ፡ በመሸጥ ፡ ሊደፍር ፡ አይገባውም ፡
ከገንዘቡ ፡ ምንም ፡ አያበድር ፡ ወደሩቅ ፡ መሄ
ድን ፡ ወድዶ ፡ ቢተጋ ፡ (ቢነሣ) ፡ በግድ ፡ አደራ ፡
ያኖረው ፡ ዘንድ ፡ ይገባዋል ፡ እንጂ ፡ ተበዳሪና ፡
በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ አደራ ፡ ያስቀመጡበት ፡ ከተ
ስማሙ ፡ አደራ ፡ ከማስቀመጥ ፡ ይልቅ ፡ በዋስ ፡
ወይም ፡ በመያዣ ፡ ለባለጸጋ ፡ ማበደር ፡ ይሻ
ላልና ፡ አደራስ ፡ በሚሰጡት ፡ ሰው ፡ ታማኝ
ነት ፡ የሚጠበቅ ፡ ነው ፡ ለተበዳሪ ፡ በሥራው ፡
ሁሉ ፡ ዋስ ፡ አለውና ፡ አደራ ፡ ያስጠበቁት ፡
ሰው ፡ ግን ፡ እንዲህ ፡ አይደለም ፡

፩ሺ.፭ ወለእመ ፡ ተናፈቀ ፡ ዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምግብና ፡
ምስለ ፡ መጋቢሁ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ቃሉ ፡ ለዘአ
መገብዎ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ እም
ጽእ ፡ ስምዐ ፡ ጥያቄ ፡ ወለእመ ፡ ነገረ ፡ ዘእመ
ገብዎ ፡ ወይቤ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ አስተዋዕኦ ፡
ንዋሃ ፡ ላዕሌሁ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ጠፍእ ፡
በእዴሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ተዓውሮ ፡ ቃልኒ ፡ ቃለ ፡
ዚአሁ ፡ ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ወሀቦ ፡
ሎቱ ፡ እምድኅረ ፡ ፀአቱ ፡ እምሕፅኑ ፡ ኢይትወ
ከፉ ፡ ቃሎ ፡ ዘእንበለ ፡ በስምዐ ፡ ጥያቄ ፡

፩ሺ.፭ በመተዳደር ፡ ስር ፡ ያለ ፡ ሰው ፡ ከሹሙ ፡ ጋራ ፡
ቢጣላ ፡ የማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ካላመጣ ፡ በቀር ፡
አስተዳዳሪ ፡ እንዳደረጉት ፡ ሰው ፡ ቃል ፡ ይሁን።
አስተዳዳሪ ፡ ያደረጉት ፡ ሰው ፡ ገንዘቡን ፡ በእ
ርሱ ፡ ላይ ፡ እንዳወጣጣ ፡ ወይም ፡ ያለቸልታ ፡
በእጁ ፡ እንደጠፋ ፡ ቢናገር ፡ ቃሉ ፡ ቃሉ ፡ ነው ፡
(እርሱ ፡ እንደተናገረው ፡ ይሁን) ፡ በእርሱ ፡
ስር ፡ ከመተዳደር ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡ ለእርሱ ፡
ሰጠሁት ፡ ቢል ፡ ያለማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ቃሉን ፡
አይቀበሉ ፡

፩ሺ.፭ ወይደልዎ ፡ ለዘአመገብዎ ፡ ከመ ፡ ያስተዋ
ዕእ ፡ ለዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምግብናሁ ፡ በከመ ፡
ሥርዓቶሙ ፡ ለእለ ፡ ነበሩ ፡ ከማሁ ፡ ወበሐሳብ ፡
ንዋዩ ፡ ወኢያኅጥአ ፡ ምንተኒ ፡ እምግብረ ፡
መፍቅዳት ፡ በሕይወቱ ፡ ወዛቲ ፡ ይእቲ ፡ ሲሳይ
ወዓራዝ ፡ ወማኅደር ፡ ወአስተዋስቦ ፡ እምከመ ፡
በጽሐ ፡ ጊዜሁ ፡ ውትምህሮ ፡ ግብረ ፡ እድ ፡ ዘተ
ቀንሃ ፡ ወዘአእምሮ ፡ ወከማሁ ፡ ያስተዋዕእ ፡
ዘይትከሀሎ ፡ ላዕሌሁ ፡ ለዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡
ምግቡ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘይጼነስ ፡ ዘከመ ፡ ወልዱ ፡
ወውሉደ ፡ ውሉዱ ፡ ወብእሲቱ ፡ ወአኃዊሁ ፡
ወአግብርቲሁ ፡

፩ሺ.፭ አስተዳዳሪ ፡ ላደረጉት ፡ ሰው ፡ በአስተዳደሩ ፡
ስር ፡ ላለው ፡ እንደርሱ ፡ ሁነው ፡ እንደሚኖሩ ፡
ሰዎች ፡ ሥርዓትና ፡ እንደገንዘቡ ፡ ሂሣብ ፡ ሊያ
ወጣጣ ፡ ይገባዋል ፡ ለሕይወቱ ፡ ከሚያሻው ፡
ነገር ፡ ምንምን ፡ አያሳጣው ፡ ይህችም ፡ ምግብ ፡
ልብስ ፡ ቤት ፡ አካለ ፡ መጠንም ፡ ካደረሰ ፡ ማጋ
ባት ፡ የመገዛትና ፡ የእውቀት ፡ ተግባረ ፡ እድ ፡
መማር ፡ ናት ፡ እንደዚህኛውም ፡ ችግረኛ ፡ ቢሆ
ን ፡ በአስተዳደሩ ፡ ስር ፡ ላለው ፡ የተቻለውን ፡
ያወጣጣ ፡ ይኸውም ፡ እንደ ፡ ልጁ ፡ እንደ ፡
ወንዶች ፡ ልጆቹ ፡ ልጆች ፡ እንደ ፡ ሚስቱ ፡
እንደወንድሞቹ ፡ እንደባሮቹ ፡ ላሉት ፡ ነው ፡

፩ሺ.፭ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ያመግብ ፡ መኰንን ፡ ላዕለ ፡
ዘላዕሌሁ ፡ ልቃሕ ፡ ወኢይትከሀሎ ፡ ከመ ፡ ያስ
ተዋዕእ ፡ በንዋዩ ፡ ዘሀሎ ፡ ወክሙትሰ ፡ ዕድሜ ፡
ለዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምግብ ፡ ዘእንበለ ፡ በምግባ
ራት ፡ ዘመፍቅደ ፡ ሕይወት ፡ እስከ ፡ ይፈዲ ፡
ዘተለቅሐ ፡ ወለእመ ፡ እምነ ፡ ዘተለቅሐ ፡
ልቃሕ ፡ ካልኡ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ዝንቲ።

፩ሺ.፭ ብድር ፡ ባለበት ፡ ሰው ፡ ላይ ፡ ዳኛ ፡ ሹም ፡
ሊሾም ፡ ይገባል ፡ ባለ ፡ በገንዘቡ ፡ ሊያወጣጣ ፡
አይቻለውም ፡ የታወቀ ፡ ቀጠሮስ ፡ ከሕይወት ፡
ፍላጎት ፡ ሥራዎች ፡ በቀር ፡ በመተዳደር ፡ ስር ፡
ላለ ፡ ሰው ፡ የተበደረውን ፡ እስኪከፍል ፡ ድረስ ፡
ነው ፡ የተበደረ ፡ ሰው ፡ በዚህ ፡ በመተዳደር ፡
ስር ፡ ላለ ፡ የሌላውን ፡ ብድር ፡ ቢያምን ፡ በዚያ ፡

ምግብ ፡ ኢይከውን ፡ በውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ወይእ
 ጎዞ ፡ ዕዳሁ ፡ እምድጎረ ፡ ፈድሮ ፡ ልቃሕ ፡ ዘኮነ ፡
 ታሕተ ፡ ምግብ ፡ በእንተአሁ ። ወምግብኒ ፡
 ይትአተት ፡ በምክንያተ ፡ አእትቶቱ ፡ ዘው
 እቱ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምግብ ፡
 ለባዌ ፡ ወማእምረ ፡ ወግዑዘ ፡ ያስተብቀሥ ፡
 ለመኩንን ፡ ከመ ፡ ያእትት ፡ እምላዕሌሁ ፡ ሥር
 ዓተ ፡ እመግቦ ፡ ወስምዐ ፡ ይኩንዎ ፡ ከመ ፡
 ውእቱ ፡ ይበቀሥ ፡ ለመግቦ ፡ ምግባራቲሁ ፡
 ወንዋዩ ።

፩ሺ፻፱ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ከዊነ ፡ ምግብና ፡ በዐ
 ቅም ፡ ሰማዕት ፡ ከመ ፡ ይትጎነሥ ፡ እምተኩን
 ኖቱ ፡ ለዘአመግብዎ ፡ በላዕሌሁ ፡ ወደቅሙ ፡
 ጽሒፈ ፡ ትእዛዝ ፡ በእንተ ፡ ዕድሜሁ ፡ ለምግ
 ብና ፡ ወከማሁ ፡ ይደሉ ፡ ዐቅሞተ ፡ ሰማዕት ፡
 በእንተ ፡ ተእትቶቱ ፡ ወእግህዶተ ፡ ዝነቱ ፡
 በጎበ ፡ መኩንን ፡ ከመ ፡ ይጽናዕ ፡ ተሰናእዎ
 ቶሙ ፡ ወይጽሐፉ ፡ ትእዛዝ ፡ ለዕድሜ ፡ አእት
 ቶቱ ፡ ለምግብና ።

፩ሺ፻፱ ወለእመ ፡ ተጎኣዘ ፡ ሐፃኒ ፡ ምስለ ፡ መጋቢ ፡
 በእንተ ፡ ንዋይ ፡ ይፍትሑ ፡ ማእከሌሆሙ ፡
 ለእመ ፡ አጥፍኦ ፡ መጋቢ ፡ አው ፡ ሐፃኒ ፡ ዘእ
 ንበለ ፡ ዘተሴሰየ ፡ በአእምሮተ ፡ መጋቢ ፡
 እመሰ ፡ ጠፍኦ ፡ እንበለ ፡ እከይ ፡ አልቦ ፡ ዕዳ ፡
 ላዕሌሁ ፡ ወእመሰ ፡ አጥፍኦ ፡ ሐፃኒ ፡ ይደሉ ፡
 ከመ ፡ ይትዋቀስ ፡ መጋቢ ፡ አምጣነ ፡ ገብረ ።
 ወለእመ ፡ ከሀለ ፡ ይሴሰይ ፡ ሐፃኒ ፡ እምንዋዩ ፡
 ወለእመሰ ፡ አልቦ ፡ ይሴሰይ ፡ እምንዋዩ ፡ ለግ
 ብረ ፡ ሕይወቱ ፡ ወእስከ ፡ ይልህቅ ፡ ዘየሐዕ
 ንዎ ። ወዝነቱ ፡ ይደሉ ፡ ለግብረ ፡ ሲሳይ ፡
 ወልብስ ፡ ወማኅደር ፡ እስከ ፡ ይበጽሕ ፡ ለኣው
 ስቦ ፡ ወደትሚሀር ፡ ግብረ ፡ እድ ። ወይደሉ ፡
 ሎቱ ፡ ተሴሰዮ ፡ ለሐፃኒ ፡ ሠናይ ፡ ሶበ ፡ ኮነ ፡
 ፍጻሜ ፡ ፈቃድ ፡ በአምሳለ ፡ ወላዲሁ ፡ ወበአ
 ምሳለ ፡ እሙ ፡ ወኣንዊሁ ፡ ወእግብርቲሁ ፡ ሠና
 ያን ።

፩ሺ፻፱ ወይደልዎ ፡ ለሐፃኒ ፡ ሠናይ ፡ ይኩን ፡ ጠቢብ ፡
 ወየአጎዝ ፡ ንዋዮ ፡ ወባሕቱ ፡ እኒዝሰ ፡ ወምግ
 ብና ፡ ኢይደልዎ ፡ ዘእንበለ ፡ መጋቢ ፡ ዘተሠ
 ይመ ፡ በዘተዐውቀ ፡ ንዋይ ። ወሐፃኒስ ፡
 ይደልዎ ፡ ከመ ፡ የአጎዝ ፡ እምድጎረ ፡ ልህቀ ፡
 ዘየሐዕንዎ ፡ ወእጥረየ ፡ ንዋየ ፡ ካልእ ፡ ወክ
 ሡተ ፡ በአምጣነ ፡ ሕይወቱ ፡ ለሐፃኒ ፡ ኢይግ

ጊዜ ፡ አይሆንም ። ስለእርሱ ፡ ቀጥጥር ፡ የተደረ
 ገበትን ፡ ዕዳ ፡ ከከፈለ ፡ በኋላ ፡ ዕዳ ፡ ይይዘዋል ።
 ሹመት ፡ ሊያስወግደው ፡ በሚያበቃ ፡ ምክን
 ያት ፡ ይሻራል ። ይኸውም ፡ በመተዳደር ፡ ስር ፡
 ያለው ፡ ሰው ፡ አስተዋይ ፡ ዐዋቂ ፡ ራሱን ፡
 የቻለ ፡ ቢሆን ፡ ያስተዳደሩን ፡ ሥርዓት ፡ ከእርሱ
 ላይ ፡ ያርቅ ፡ ዘንድ ፡ ዳኛውን ፡ ይማልደው ።
 ሥራውንና ፡ ገንዘቡን ፡ ለማስተዳደር ፡ እንደ
 ሚበቃ ፡ ምስክር ፡ ይሁኑት ።

፩ሺ፻፱ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ከሹመበት ፡ ሰው ፡ መገዛት ፡
 ይርቅ ፡ ዘንድ ። ያስተዳዳሪነት ፡ ሁኔታ ፡ ምስ
 ክር ፡ በመጥራት ፡ ሊሆን ፡ ይገባል ። ስለአስተ
 ዳደሩ ፡ ጊዜ ፡ ትእዛዝ ፡ በመጻፍ ፡ ይወስኑ ። እን
 ደዚሁም ፡ ስለመሻሩ ፡ (መቅረቱ) ፡ ምስክር ፡
 መጥራት ፡ ይገባል ። ስምምነታቸውም ፡
 ይጸና ፡ ዘንድ ፡ ይህን ፡ በዳኛ ፡ ዘንድ ፡ መግለጽ ፡
 ነው ። አስተዳደሩም ፡ ለሚቀርበት ፡ ጊዜ ፡ ትእ
 ዛዝ ፡ ይጻፉ ።

፩ሺ፻፱ ሞግዚት ፡ ከመጋቢ ፡ ጋራ ፡ ስለገንዘብ ፡ ቢጣላ ፡
 መጋቢ ፡ ወይም ፡ ሞግዚት ፡ አጥፍቶ ፡ እንደ
 ሆነ ፡ መጋቢው ፡ ዐውቆት ፡ ከተበላው ፡ በቀር ፡
 በመካከላቸው ፡ ይፍረዱ ። ያለ ፡ ክፋት ፡
 ቢጠፋ ፡ ግን ፡ ዕዳ ፡ የለበትም ። ሞግዚት ፡ ቢያ
 ጠፋ ፡ በሠራው ፡ ልክ ፡ መጋቢ ፡ ሊከራከር ፡
 ይገባል ። ሞግዚት ፡ ቢችል ፡ ከገንዘቡ ፡ ይመ
 ገብ ፡ ባይኖረው ፡ ግን ፡ የሚያሳድጉት ፡ ሕፃን ፡
 እስኪያድግ ፡ ድረስ ፡ ለቁመተ ፡ ሥጋ ፡ ያህል ፡
 ከገንዘቡ ፡ ይመገብ ። ይህም ፡ ለማግባት ፡ እስኪ
 ደርስ ፡ ተግባረ ፡ እድንም ፡ እስኪግር ፡ ድረስ ፡
 ለምግብ ፡ ሥራ ፡ ለልብስ ፡ ለቤት ፡ ሊሆን ፡ ይገ
 ባል ። ለመልካም ፡ ሞግዚት ፡ በእባቱና ፡ በናቱ ፡
 በወንድሞቹና ፡ በደጋጎች ፡ ባሮች ፡ አምሳል ፡
 ፈቃድ ፡ ፈጻሚ ፡ ከሆነ ፡ መመገብ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፻፱ ለደግ ፡ ሞግዚት ፡ ብልህ ፡ ሊሆን ፡ ገንዘቡንም ፡
 ሊይዝ ፡ ይገባዋል ፡ ነገር ፡ ግን ፡ በታወቀው ፡
 ገንዘብ ፡ ከተሾመው ፡ መጋቢ ፡ በቀር ፡ መያዝ ፡
 ማስተዳደር ፡ አይገባውም ። ሞግዚት ፡ ግን ፡
 በሕይወት ፡ ሳለ ፡ የሚያሳድጉት ፡ ልጅ ፡ እስከ ፡
 አደገ ፡ የታወቀ ፡ ሌላ ፡ ገንዘብም ፡ እስከ ፡ አገኘ ፡
 ድረስ ፡ ሊይዝ ፡ ይገባዋል ። ለቁመተ ፡ ሥጋው ፡

አንቀጽ ፡ ፴፫ ።

ስለ ፡ መሸጥና ፡ መግዛት ።

በር ፡ ምንተኒ ፡ ዘእንበለ ፡ ግብር ፡ መፍትዳዊት ፡
ዘተኣክል ፡ ለሕይወት ፡ ወኣይለቅሕ ፡ ንዋዩ ፡
መጋቢ ፡ ዘእንበለ ፡ በእስምሮ ፡ ሐፃኒ ። ወለ
እመኒ ፡ ለቅሑ ፡ ይሆሙ ፡ ይትፈደዩ ፡ በጊዜ ፡
ዘይደሉ ፡ ወኣይምንድዩ ፡ እስከ ፡ ያበጽሕ ፡
ዓቅመ ፡ ወእስምሮ ፡ ዘየሐፅንዎ ።

፩ሺ፻፷ ወኣይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይጎሥሥ ፡ ፍትሕ ፡
ለእመ ፡ አሀሎ ፡ መጋቢ ፡ ዘይከውኖ ፡ ስምዐ ፡
ሎቱ ፡ በኩሉ ፡ ንዋዩ ፡ ዘእመግብዎ ፡ በቅድመ ፡
ሐፃኒ ፡ በከመ ፡ ተገዝዐ ፡ ትእዛዝ ፡ በኩሉ ፡ መዋ
ዕለ ፡ ሕይወቱ ፡ ለሐፃኒ ። ወከማሁ ፡ ይደሉ ፡ ኣ
ቅሞተ ፡ ሰማዕት ፡ በእንተ ፡ አእትቶቱ ፡ ወእግ
ህዶተ ፡ ዝንቱ ፡ ኅበ ፡ ፈታሕ ፡ ከመ ፡ ይጽናዕ ፡
ግብሩ ፡ ወትኩን ፡ ትእዛዝ ፡ በኩሉ ፡ ለሐፃኒ ፡
እንበለ ፡ ይጎልፍ ፡ ሕይወቱ ።

፩ሺ፻፷ ነበረ ፡ ውስተ ፡ ቀኖናተ ፡ ነገሥት ፡ ወድልው ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ ክርስቲያን ፡ ከመ ፡
ያውንዩ ፡ ለወላድያን ፡ ወእምኔዋን ፡ ወአንወ ፡
አበው ፡ ወአንት ፡ ወአንወ ፡ እማት ፡ ወአንት ፡
እማት ፡ ወኩሉ ፡ ዘተመከረ ፡ እምኔሆሙ ፡
በደዌ ፡ ሓው ፡ በሕጽተ ፡ ልብ ፡ አው ፡ ረከቦ ፡
ሕርትምና ፡ ለዶቁሙ ፡ በግብራቲሆሙ ፡ ዘየ
ዐቢ ፡ እምኔሃ ፡ ወይንእስ ፡ ወከማሁ ፡ አንስቲ
ያሆሙ ፡ ወእግብርቲሆሙ ፡ ወእዕርክቲሆሙ ፡
ድልወት ፡ ሎሙ ፡ አዕርሃቶሙ ። ወዘንቱ
ድልው ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ ሐዋርያ ፡ ዘይቤ ፡ ወዘ
ቦቱ ፡ ሓዘማድ ፡ ወኣይሔሊ ፡ በእንተ ፡ ዘይሢ
ንሦሙ ፡ ወዘንቱ ፡ ክሕደ ፡ ንይማኖቶ ፡ ወው
እቱ ፡ የሕዚ ፡ እምእለ ፡ ኣይኣምኑ ።

ያህል ፡ ከምትበቃው ፡ ሥራ ፡ በቀር ፡ እንዳች ፡
አያድርግ ፡ ሐፃኒ ፡ ሳይውቅ ፡ መጋቢ ፡ ገንዘብ ፡
አያበድር ፡ ሁለቱም ፡ ቢያበድሩ ፡ በሚገባ ፡ ጊዜ
ይክፈሉ ። የሚያሳድጉት ፡ ሕፃን ፡ አካለ ፡ መጠ
ንና ፡ አእምሮ ፡ እስኪያደርስ ፡ ድረስ ፡ አያዘግ
ዩት ።

፩ሺ፻፷ በሞግዚት ፡ ፊት ፡ ምስክር ፡ በመጥራት ፡ በገን
ዘቡ ፡ ሁሉ ፡ እስቲዳዳሪ ፡ ያደረጉት ፡ ሰው
ምስክር ፡ የሚሆነው ፡ መጋቢ ፡ ከሌለ ፡ ፍርድ
ሊጠይቅ ፡ አይገባውም ። ሞግዚት ፡ በሕይወት ፡
ባለበት ፡ ዘመን ፡ ሁሉ ፡ ትእዛዝ ፡ እንደመታ
ዘዙ ፡ ሞግዚት ፡ አይራቅ ፡ እንደዚሁም ፡ ስለመ
ሻሩ ፡ ምስክር ፡ መጥራት ፡ ይገባል ፡ ሥራውም
ይጸና ፡ ዘንድ ፡ ይህን ፡ በዳኛ ፡ ዘንድ ፡ መግ
ለጽ ፡ ነው ። ሕይወቱ ፡ ሳይልፍ ፡ በሁሉም
ትእዛዝ ፡ ለሞግዚት ፡ ትሁን ።

፩ሺ፻፷ በፍትሕ ፡ ነገሥት ፡ ተጻፈ ፡ ለእግዚአብሔር
ብለው ፡ ለወላጆቻቸው ፡ ላያቶቻቸው ፡ ለእባ
ቶች ፡ ወንድሞችና ፡ እህቶች ፡ ለእናቶች ፡ ወን
ድሞችና ፡ ለእናቶች ፡ እህቶች ፡ ከእነርሱም ፡
ወገን ፡ በደዌ ፡ ወይም ፡ አእምሮ ፡ በመጎደል ፡
ለተፈተነ ፡ ሁሉ ፡ ወይም ፡ ጉስቁልና ፡ ላገኘው ፡
ሰው ፡ መልካም ፡ ሊያደርጉ ፡ ለክርስቲያኖች ፡
ይገባል ። ከእርሷ ፡ የሚበልጥ ፡ የሚያንስም ፡
ቢሆን ፡ በሥራቸው ፡ ይተኩ ። እንደዚህም ፡
ሚስቶቻቸውን ፡ ባሮቻቸውንና ፡ ወዳጆቻቸውን
ሊያስተካክሏቸው ፡ ይገባል ። ይኸውም ፡ ሐዋ
ርያ ፡ እንደ ፡ ተናገረው ፡ ቃል ፡ ይገባል ። ዘመ
ዶች ፡ ያሉት ፡ ስለሚበጃቸው ፡ ነገር ፡ የማያስብ
እርሱ ፡ ሃይማኖቱን ፡ ካደ ። ካላመኑም ፡ ሰዎ
ች ፡ እርሱ ፡ ይከፋል ። (፩ ፡ ጢሞ ፡ ፭ ፡ ፭) ።

አንቀጽ ፡ ፴፫፡፫ ፡ ወ፲፫፡፫ ።

አንቀጽ ፡ ፴፫ ።

በእንተ ፡ ተግደጦ ፡ ወውደጥ ፡ ወዘይተልዎሙ ።

ስለመግዛትና ፡ ስለመሸጥ ፡ ስለሚከተላቸውም ፡
ይናገራል ።

፩ሺ፻፷ ወውእቱ ፡ ጌቱ ፡ ምዕራፍ ፡ እምኣብጥሊስ ፡
፲፱፡፫፡፫ ፡ ወእምቀኖና ፡ ነገሥት ፡ ካልእ ፡ መክ ፡
ዘኣወጁቱ ፡ ዘኣወጁቱ ፡ ዘኣወጁቱ ፡ ዘወገደቱ ፡
ዘወገ ፡ ዘወገ፡፫፡፫ ፡ ወዘሂ ፡ ተወሰኑ ፡ ላዕለ ፡ ዝንቱ ፡
፩ሺ፻፷ ምዕራፍ ፡ ቀዳማዊ ፡ ተግደጦስ ፡ ኢትከውን ፡

፩ሺ፻፷ ይኸውም ፡ ጌቱ ፡ ምዕራፍ ፡ ነው ። ክኣብጥሊስ ፡
፲፱፡፫፡፫ ፡ ከሁለተኛ ፡ ፍትሕ ፡ ነገሥት ፡ መክ ፡ ጽኒ ፡
ጽኒ ፡ ጽኒ ፡ ወ፲፫፡፫ ፡ ወ፲፫፡፫ ፡ በዚህም ፡ ላይ ፡ ከተ
ጨመረው ፡ የተገኘ ፡ ነው ።

፩ሺ፻፷ መጀመሪያው ፡ ምዕራፍ ፡ ሻጭና ፡ ገዥ ፡ በገን

አንቀጽ : ፴፫ ::

አማኑ : ዘእንበለ : ለእመ : ኮኑ : ሠያጢ : ወተ
ሣያጢ : ብወሐኑ : ላዕለ : ንዋዮሙ : ወእመ :
ኢተሰነአወ : በእእምሮ : ወዘኢኮኑ : ታሕተ :
ምግብና : ወኢትትፌጸም : ሠያጥ : ወተሣያጢ
ዘእንበለ : በመጥዎ : ሠያጢ : መላኪ : ወተወክ
ፎተ : ተሣያጢ : ዘእንበለ : ትዕግልት :: ወክል
ኤሆሙ : ኢይሰነአወ : ዘእንበለ : ካልእ : ብእሲ
ዘነረይዎ : ለእመ : ኢሐሰበ :: ወለእመ : ሠምረ
፩ዱ : እምክሆሙ : ይኩን : በሥምረተ : ካልኢ :
ለእመ : ፈቀደ : ይፈጽም : ወለእመ : ኢፈቀደ :
ይሥዐር :: ወለእመ : ተፈልጦ : እምቅድመ :
ይሰነአወ : ላዕለ : ሣጥ : ተዐርዐት : አው : ተወ
ነፎተ : ተሣያጢ : ወመጥዎተ : ሠያጢ : እስመ
ዘይሠያጥ : ወዘይሣየጥ : ጀኤሆሙ : በሥምረ
ቶሙ : ውእቱ ::

፩ሺ፹ ወኢይከውን : ዘይትፌጸም : በስምዕ : ወኢበሥ
ምረት : በሠያጢ : ንዋዮ : ዘኢሀለወ : በክዋ
ኒሁ : ወለእመ : ተዐውቀ : ክዋኒሁ : ተፈጸመ :
ተሣያጢ : ወእመ : አኮሰ : በሥምረተ : ተሣ
ያጢ : በብሂለ : አሆ : ወአብጥሎ : ወተመጥዎ :
በዘያፈልሰዎ : ከመ : ይፍልሰ : ለእመ : ፈለሰ :
ተሠያጢ : በአፍልሶተ : ዘተሣየጢ : እመካኑ :
አው : በተአምኖቱ : ከመ : ይፍልሶ : ንበ :
ምልክናሁ : ዘከመ : እንስሳ : ወእግብርት :
ወእለ : ይትበልዑ : ዘበበይታሆሙ : ወእለ :
ይሰትዩ : ኪያሆሙ : ወእለሂ : ይለብስዎሙ ::
ወዕዕውሂ : ወመዛግብታት : ወዘይትሚጠ
ውዎ : በእድ : ተመጥዎ : በዕንቁ : ባሕርይ :
ወዘእንሀብዎሂ : ወዘይመስሎ : ለዝነቱ :
እምነ : ሥርጋዊ : ወይትአመኑ : ጠይቆተ :
አእምሮቶሙ : ብቲ : ዘከመ : አዕፃድ : ወገን
ታት : ወምድር ::

፩ሺ፹፩ ወተሣያጢሰ : ወሣጥ : በ : እምክሆሙ : ዘይከ
ውን : በጽሒፍ : ወበ : እምክሆሙ : ዘእንበለ :
ጽሒፍ : ወዘሂ : ይከውን : በጽሒፍ : ፍጽሜ :
ሁኒ : ከመ : የሀሉ : በእደ : ተሣያጢ : መጽሐፍ
ዘውስቱቱ : ስምዐ : ፪ቱ : ሰማዕት : አው : ፫ቱ :
አው : ዘይበዝኑ : እመኒ : በጽሒፍተ : ፩ዱ :
እምሰማዕታት : አው : በጽሒፍተ : ሠያጢ :
አው : በጽሒፍተ : ጽሒፍ : ዘይተልዎ : ጽሕ
ፈተ : ሣጥ :: ወዘይነግር : መጽሐፍ : ተሰናእ
ዎተ : ሣጥ : ወውሳንያቲሃ : ወክዋኒ : ንዋይ :
ዘይሠያጥዎ : ወመጠነ : ሣጡ : ለእመ : ኮኑ :

ስለ : መሸጥና : መግዛት ::

ዘባቸው : ሥልጣን : ያላቸው : ካልሆኑ :
በቀር : መገበያየት : እውነተኛ : አትሆንም ::
በዕውቀት : ካልተስማሙ : ከመተዳደር : ሥር :
ካልሆኑ : ገዥ : ለሻጭ : በመስጠት : ገዥም :
ያለቅሚያ : በመቀበል : ካልሆነ : በቀር :
መሸጥ : መግዛት : አትፈጸምም :: የመረ
ጡት : ሌላ : ሰው : ካልተቆጣጠረ : ሁለቱ :
አይስማሙም :: ከእነርሱ : አንዱ : በንደኛው :
ፈቃድ : እንዲሆን : ከወደደ : በወድ : ይፈጽም
ባይወድ : ይሻር :: ከመስማማታቸው : በፊት :
በዋጋ : በለያዩ : ትቀራለች :: ወይም : የገዥ :
መቀበልና : የሻጭ : መስጠት : የሚሸጥና :
የሚገዛ : ሁለቱ : በፈቃዳቸው : ነውና ::

፩ሺ፹፪ በጨገራታው : የሌለ : ገንዘብን : በመሸጥ :
ጊዜ : በምስክርና : በመውደድ : የሚፈጸም :
አይሆንም :: ጨገራታው : ከታወቀ : መሻሻጥ :
ተፈጸመ :: ያለዚያ : ግን : እሽ : ወይም : እንበ :
ቢል : በገዥ : ፈቃድ : ነው : የገዛውን : ከበ
ታው : በማዛወር : ወይም : ወደግዛቱ : (እጅ
ነቱ) : ያዛውረው : ዘንድ : በመተማመኑ : ገዥ :
ከበታው : በዛወር : ያዛወር : ዘንድ : በሚወስ
ዱት : ገንዘብ : መቀበል : ነው : ይኸውም :
እንደ : እንስሳ : እንደ : ባሮች : በየወገናቸው :
እንደሚበሉና : እንደሚጠጡ : እንደሚለብሷ
ቸው : እንደእነጫቶች : እንደሣጥኖች : መቀ
በልን : በእጅ : እንደሚቀበሉት : እንደዕንቁና :
እንደእነጠፋትም : ከጉጥ : ወገን : ይህን : እንደ
መሰለው : ያለ : ነው :: እርሷንም : አውቀው :
መረዳትን : ይመኑ :: ይኸውም : እንደበታ :
እንደ : ተክል : እንደ : ምድር : ያለ : ነው ::

፩ሺ፹፫ መግዛትና : መሸጥ : ከእነርሱ : ወገን : በጽሕ
ፈት : የሚሆን : አለ :: ከእነርሱም : ወገን : ያለ
ጽሕፈት : የሚሆን : አለ :: በጽሒፍ : የሚሆ
ነው : መጨረሻው : በውስጡ : ሁለት : ወይም :
ሦስት : ወይም : የሚበዙ : ምስክሮች : ያሉት :
ደብዳቤ : በገዢ : እጅ : ይኖር : ዘንድ : ነው ::
ከምስክሮቹ : አንዱ : በጻፈውም : በሆነ :
ወይም : ሻጭ : በጻፈው : በሆነ : ወይም : ዋጋን
መጻፍ : የሚገባው : ጽሒፍ : በጽፈው ::
መጽሐፉም : የሚናገር : የዋጋውን : ስምም
ነትና : ውሎቹን : የሚሸጡትን : ገንዘብ :

አንቀጽ ፡ ፴፫ ፡

ስለ ፡ መሸጥና ፡ መግዛት ፡

በውህድ ፡ ጊዜ ፡ አው ፡ በዕድሜ ፡ መመጣት ፡
ለዕድሜ ፡

ሁኔታ ፡ የዋጋውን ፡ ልክ ፡ በዚያው ፡ ጊዜ ፡
ወይም ፡ በቀጠሮ ፡ ቢሆን ፡ የቀጠሮውን ፡ ልክ ፡
ነው ፡

፳፯.፹፪ ወዘሂ ፡ ኮነ ፡ ዘእንበለ ፡ መጽሐፍ ፡ ይኩን ፡ በነ
ሢኦ ፡ ዓረቦን ፡ ወዘእንበለ ፡ ዓረቦን ፡ ውተወክ
ፎተ ፡ ሠያጢ ፡ ዓረቦን ፡ እምእደ ፡ ተሣያጢ ፡
ይመርክ ፡ ኅበ ፡ ፍጽሜ ፡ ሠያጥ ፡ ውተሣያጢ ፡
ወለእመ ፡ ነሡተ ፡ ተሣያጢ ፡ ከዋነ ፡ ሢጥ ፡ ይከ
ውን ፡ ዓረቦን ፡ ለሠያጢ ፡ ወእመሰ ፡ ለሊሁ ፡
ሠያጢ ፡ ሠዐረ ፡ ይፋዲ ፡ ካዕበተ ፡ ዓረቦን ፡
ወያግብእ ፡ ለበዓሉ ፡ ወየሀቦ ፡ ኪያሁ ፡ ወእም
ሳሊሁ ፡ ወለእሥ ፡ ኮነ ፡ ዘይሠያጥም ፡ በሢጥ ፡
በጽሐ ፡ እመንገሌሁ ፡ በሠናይ ፡ ፍጽሜ ፡

፳፯.፹፪ ያለጽሑፍም ፡ የሚሆነው ፡ አረቦን ፡ (ቀብድ) ፡
በመቀበል ፡ ወይም ፡ ያለ ፡ ዓረቦን ፡ (ቀብድ) ፡
ይሁን ፡ ሻጭ ፡ ከገዥ ፡ እጅ ፡ ዓረቦን ፡ (ቀብድ) ፡
መቀበሉ ፡ ወደመሸጥና ፡ ወደመግዛት ፡ ፍጽሜ ፡
ይመራል ፡ ገዥ ፡ የዋጋውን ፡ ሁኔታ ፡ ቢያፈ
ርስ ፡ ዓረቦን ፡ (ቀብድ) ፡ ለሻጭ ፡ ይሆናል ፡
ራሱ ፡ ሻጭ ፡ ውሉን ፡ ቢሸር ፡ ዐረቦንን ፡ (ቀብ
ዱን) ፡ እጥፍ ፡ አድርጎ ፡ ይክፈል ፡ ለባለቤቱም ፡
ይመልስ ፡ ዓይነቱንና ፡ መሰሉንም ፡ ይስጠው ፡
በዋጋ ፡ የሚሸጡት ፡ ከሆነ ፡ ከእርሱ ፡ ወደመ
ልካም ፡ ፍጽሜ ፡ ያረሰ ፡

፳፯.፹፫ ወፍጽሜሁሰ ፡ ለሢጥ ፡ ተመጥዎተ ፡ ተሣያጢ ፡
ኪያሁ ፡ መመጥዎተ ፡ በዛሁ ፡ ለሠያጢ ፡ ወእ
መኒ ፡ ኮነ ፡ ሢጢ ፡ ዚአሁ ፡ በዕድሜ ፡ ዘኢተ
ፈጸመ ፡ ኢያጥፋእ ፡ ተሣያጢ ፡ ንዋየ ፡ እስከ ፡
ይትመተር ፡ ፈቃዱ ፡ ለሠያጢ ፡ ወይትፈጸም ፡
ተሰናዝዎቶሙ ፡ ወእመ ፡ አኮ ፡ ዘየንተ ፡ ፈቃድ ፡
አእምሮቶሙ ፡ ውተወልጦ ፡ ኢያትፈቀድ ፡ ኅበ
ምጣኔሃ ፡ ወኢ ፡ ኅበ ፡ ምጣኔ ፡ ሢጣ ፡ ወምጣኔ ፡
ዚአሃ ፡ ኢኮነ ፡ ከመ ፡ ፍጽሜሁ ፡ ለምጣኔ ፡
ሢጥ ፡

፳፯.፹፫ የዋጋ ፡ ፍጽሜስ ፡ ገዥ ፡ እርሱን ፡ መቀበሉና ፡
ለሻጭ ፡ ዋጋውን ፡ መስጠቱ ፡ ነው ፡ ዋጋውም ፡
ያልተፈጸመ ፡ በቀጠሮ ፡ ቢሆን ፡ የሻጭ ፡
ፈቃድ ፡ ቁርጥ ፡ እስኪሆንና ፡ ስምምነታቸውም
እስኪፈጸም ፡ ድረስ ፡ ገዥ ፡ ገንዘቡን ፡ አያጥፋ ፡
ያለዚያም ፡ ስለእውቀታቸው ፡ ፈቃድ ፡ ይሁን ፡
ወደዓይነቷ ፡ ልክ ፡ ወይም ፡ ወደዋጋዋ ፡ ልክ ፡
መለወጥ ፡ አይፈቀድም ፡ የእርሷ ፡ ግምት ፡ እን
ደዋጋው ፡ ግምት ፡ ፍጽሜ ፡ አይሆንም ፡

፳፯.፹፬ ወይያሉ ፡ አእምሮተ ፡ ዝንቱ ፡ ቀዳማዊ ፡ ዘይት
ፈቀድ ፡ ኅበ ፡ ጥያቄ ፡ ይታሃ ፡ ወመዝናታ ፡ ወይ
በል ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ በዲናራተ ፡ ወርቅ ፡ ጽ ፡
ንእስት፡ አው ፡ ዐበይት ፡ ግብጻዊ ፡ አው ፡ ጢሮ
ሳዊ ፡ ወበጠፋልሐ ፡ ብሩር ፡ አው ፡ እምጽፋይ ፡
ወእምርሱሕ ፡ ዘተጽሕፈ ፡ በናዝሬት ፡ በከመ ፡
አበውሐ ፡ መጽሐፍ ፡ ወለእመ ፡ ኢተሰነአዉ ፡
በነገሮሙ ፡ ሢጢ ፡ መወልጣን ፡ ዘሀገር ፡ ይመ
ውእ ፡ ወፈድፋድስ ፡ በነገሮሙ ፡ ለሰብእ ፡
ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ተውላጢ ፡
ብሩር ፡ ዘኢያንብር ፡ ወኢያትዓረይ ፡ በአር
አያ ፡ ኢያትፈጸም ፡ ሠያጥ ፡ ውተሣያጢ ፡
እስከ ፡ ይትዐወቅ ፡ ከዋነ ፡ ተውላጢ ፡ ብሩር ፡

፳፯.፹፬ አስቀድሞ ፡ የሚፈለገው ፡ የዓይነቷንና ፡ የሚ
ዛኗን ፡ እርግጠኛነት ፡ ይህን ፡ ማወቅ ፡ ይገ
ባል ፡ በወርቅ ፡ ዲናር ፡ ጽ ፡ ቢሆን ፡ ትንሽ ፡
ወይም ፡ ትልቅ ፡ ግብጻዊ ፡ ወይም ፡ ጢሮሳዊ ፡
ነው ፡ ይበል ፡ በብር ፡ ሚዛንም ፡ ቢሆን ፡ ከጽ
ፋይ ፡ ወይም ፡ ከርሱሕ ፡ የተሠራ ፡ በናዝሬት ፡
የተጻፈ ፡ ነው ፡ ይበል ፡ መጽሐፍ ፡ እንደሚፈ
ቅደው ፡ በነገራቸውም ፡ ባይስማሙ ፡ የሀገር ፡
ነጋዴዎች ፡ ዋጋ ፡ ያቸንፋል ፡ ይልቁንም ፡
በዚያችው ፡ ሀገር ፡ ሰዎች ፡ ነገር ፡ ይሁን ፡
የብሩ ፡ ልዋጭ ፡ በመልክ ፡ የማይመሳሰልና ፡
የማይተካከል ፡ ቢሆን ፡ የብሩ ፡ ለውጥ ፡ አኳ
ኋን ፡ እስኪታወቅ ፡ ድረስ ፡ መሸጥና ፡ መግ
ዛት ፡ አይፈጸምም ፡

፳፯.፹፭ ወዘይያሉ ፡ ለሠያጢ ፡ በተፈልጦ ፡ ወይበል ፡
በምድርኒ ፡ ወበፍራሃ ፡ አው ፡ ዘእንበለ ፡ ፍራሃ ፡
አው ፡ ፍራሃኒ ፡ ባሕቲቶ ፡ ወከማሁ ፡ ሶዐውኒ ፡
ወእመኒ ፡ አብሐ ፡ ልሳነ ፡ መጽሐፍ ፡ ውእቲ ፡
ዓፅደ ፡ ወእመኒ ፡ ኅደገ ፡ ነገረ ፡ አዕዓድ ፡ ይባእ ፡

፳፯.፹፭ ለሻጭ ፡ የሚገባው ፡ በመለየት ፡ ምድሩንም ፡
ፍሬውንም ፡ ወይም ፡ ያለፍሬዋ ፡ ወይም ፡ ፍሬ
ዋን ፡ ብቻ ፡ ሸሜለሁ ፡ ይበል ፡ ፅንጨትም ፡
እንደዚሁ ፡ ነው ፡ የደብዳቤው ፡ ቃል ፡ ቦታ
ውን ፡ ቢፈቅድ ፡ የቦታውንም ፡ ነገር ፡ ቢተው ፡

አንቀጽ : ፴፫ :

ስለ : መሸጥና : መግዛት :

ለሐኒያታ : ዘተሣየጠ : ወዝንቱኒ : ወዘአ
 ምሳሊሁ : ይኩን : በከመ : ተዐውቀ : ገበ :
 ሰብእ : ወዑቀትሰ : ዘይሰነአወ : ላዕሊሁ :
 በሣጥ : ይጸንዕ : ወለእመ : ተሠይጠ : ተክል :
 ወቦቱ : ፍሬ : በዘሣጥ : ኢየህብርዎ : ለተሣ
 ያጢ : አፍልሶቶ : ወኢይክልእዎ : ወሰቅዮቶ :
 ወተሰናእዎተ : ሀልዎቱ : ወሰቅዮቱ : አው :
 አፍልሶቱ : ይጸንዕ : ወለዘሂ : ይሰፍርዎ :
 ወይሚጥንዎ : ወይደልዎ : በመዳልው :
 ይደሉ : ሣጡ : ወተሣይጠቱ : ገሃደ : ወመ
 ዳልውኒ : ወዘይትሜጠን : በእመት : ወዘ
 ይሰረርሃ : ይኑይስ :

፩ሺ.፹፮ ወእመቦ : ዘተሣየጠ : ልብስ : ለለጅዱ : እመት :
 በጅዱ : ድርጎም : ይደልዎ : ከመ : ይሣየጥ :
 ኩለንታሁ : አው : ዘፈቀደ : እምኔሁ : በመ
 ጠነ : ውእቱ : ሣጥ : ወእመኒ : ተሣየጣ :
 ወኮነ : እምጣኒሃ : ጀተ : በእመት : ይሣየጥ :
 በጀት : ድርጎም : ወእመኒ : ኮነት : ዘተሐጽጽ :
 ድልው : ሎቱ : ሥምረት : ወለእመ : ፈቀደ :
 ይንሣእ : ኪያሃ : በሐሳብ : ሣጡ : ለእመ :
 ሠምረ : ሠያጢ : ወለእመ : ኢፈቀደ : ይሠ
 ዐር : ተሣይጦ : ወለእመ : ኮነ : ዘይበዝነ :
 ይኩን : በሥምረተ : ጀሆሙ : በእንተ : ዘፈድ
 ፈደ : እምጀት : ባሕቲቱ :

፩ሺ.፹፯ ወእመቦ : ዘርእየ : ምንተኒ : እምንዋዩ : እንዘ :
 ይሠይጥዎ : በእደ : ካልኡ : ወተክህሎ : ከመ :
 ይክልእ : ወኢተናገረ : ይከውን : ዘከመ : ለሊሁ
 ሣጡ : ወይደልዎ : ለገብርኒ : ከመ : ይሣየጥ :
 ወዘተሣየጠሃ : ይኩን : ለእግዚኤ :

፩ሺ.፹፰ ምዕራፍ : ዳግማዊ : ወለእመ : ማሰን : ዘተሠ
 ይጠ : እምቅድመ : ፍጻሜ : ሠይጥ : እመኒ :
 ውስቲ : እደሁ : ለዘተሣየጣ : ወእመኒ : ኢሀ
 ለው : እመ : ኮነ : ተሣይጢ : ዘእማሰኖ : ይኩን :
 ሎቱ : ወይእኅዘ : ዕዳ : ወይደልዎ : ለሠያጢ :
 ሣጡ : በከመ : ተሰነአወ : ቅድመ : ወለእመ :
 ኮነ : ካልእ : ዘእማሰኖ : ይፍዲ : ህየንቲሁ :
 ወይናረይ : ተሣይጢ : እመኒ : ለኦብጥሎ :
 ወእመኒ : ለአቅሞ : ወሠያጢሂ : ይትነ
 ሠሃ : ለዘእማሰን : በመጠነ : ሣጡ : ወለ
 እመ : ጠፍእ : እምድናረ : ፍጻሜ : ተሣ
 ይጠ : እመኒ : ኩለንታሁ : አው : መንፈቱ :
 ይኩን : ለዘተሣየጠ : ወየሀብ : መጠነ : ሣጡ :
 ለሠያጢ : ወእመኒ : ማሰን : በዕለተ : ተሣይጦ :

የገዛ : ሊሠራባት : ይግባ : ይህን : የመሰለውም
 በሰው : ዘንድ : እንደታወቀው : ይሁን : የተሰ
 ማሙበት : ዕውቀትሰ : በዋጋ : ይጸናል : ተክል
 ቢሸጥ : በተሸጠው : ተክል : ፍሬ : ቢኖርበት :
 እንዲነቅለው : ገዢውን : አያስገድዱት :
 ውሃ : ከማጣጣት : አይከልክሉት : የመኖ
 ፍና : ውሀ : የማጣጣቱ : ወይም : ነቅሎ :
 የመሃዱ : መስማማት : ይጸናል : የሚሰፍሩ
 ትንና : የሚለኩትን : በሚዛን : የሚመዝኑ
 ትንም : በግልጽ : መሸጥና : መግዛት : ይገ
 ባል : የሚመዘነውና : በክንድ : የሚለካው :
 የሚሠፈረውም : ይሻላል :

፩ሺ.፹፱ እያንዳንዱን : ክንድ : ልብስ : በአንድ : ድገር
 ም : የገዛ : ሰው : ቢኖር : ሁሉንም : ወይም :
 በዚያ : ዋጋ : ልክ : ከእርሱ : የወደደውን :
 ሊገዛ : ይገባዋል : ቢገዛትም : ልኳ : መቶ :
 ክንድ : ቢሆን : በመቶ : ድረም : ይግዛት : ይነ
 ሰች : ብትሆንም : ለእርሱ : ፈቃድ : ይገባዋል :
 በዋጋው : ሂሳብ : እርሷን : ሊወስድ : ቢወድ :
 ባይወድም : መግዛቱ : ይቀራል : የሚበዛ :
 ቢሆን : ከመቶ : ስለሚበዛ : ብቻ : በሁለቱ :
 ፈቃድ : ይሁን :

፩ሺ.፻፩ ከገንዘቡ : አንዳች : በሌላው : እጅ : ሲሸጡት :
 ያየ : ቢኖር : ሊከለክል : ሲቻለው : ባይናገር :
 እርሱ : እንደሸጠው : ይሆናል : ባሪያ : ሊገባ
 ያይ : ይገባዋል : የገዛውም : ለጌታው : ይሁን :

፩ሺ.፻፩ ሁለተኛው : ምዕራፍ : ከመሸጥ : ፍጻሜ : አስ
 ቀድሞ : የተገዛው : ቢጠፋ : በገዢ : እጅ : ቢኖ
 ርም : ባይኖርም : ያጠፋው : ገዢው : ከሆነ :
 በእርሱ : ይሁን : ዕዳም : ይይዘዋል : አስቀ
 ድሞ : እንደተሰማሙ : ዋጋው : ለሻጭ : ይገ
 ባዋል : ያጠፋው : ሌላ : ቢሆን : ስለእርሱ :
 ፈንታ : ይክፈል : ለመወሰንም : ቢሆን : ለማ
 ፍረስም : ቢሆን : ገዥ : ይምረጥ : ሻጭም :
 በዋጋው : ልክ : አጥፊውን : ይፈላለገው :
 ከግዢ : ፍጻሜ : በኋላ : ቢጠፋ : መላውም :
 ቢሆን : ግማሹም : ቢሆን : ለገዢው : ይሁን :
 በገዛበት : ቀን : ቢጠፋም : የዋጋውን : ልክ :
 ለሻጭ : ይስጥ :

አንቀጽ : ፴፫ ::

ስለ : መሸጥና : መግዛት ::

፩ሺ.፹፱ ወእመ : ኮነ : ሥዩጥ : ገብረ : ወማሰነ : ምን
ትኒ : እምአባላቲሁ : እመኒ : እግሩ : አው :
እዱ : አው : ዓይኑ :: ወእመኒ : ኮነ : ማኅደረ :
ወውዕዩ : ኩለንታሁ : አው : መንፈቁ :
ወእመኒ : ኮነት : ሀገረ : ወኅለፈ : ፈለግ :
ላዕሌሃ : በኩለንታሃ : አው : ኅበ : ፩ዱ : መካነ :
እምኔሃ : ወማሰነት : አው : ውሕደት : አው :
ወድቁ : አብያቲሃ : አው : አእዋሚሃ : ወኩሉ :
ዘይከውን : ዘከመ : ዝንቱ : እንዘ : ኢይትዐ
ወቅ : ምንትኒ : ጉሕሉት : በላዕለ : ሠያጢ :
ሀብተ : ዚአሁ : ውእቱ : ለተሣያጢ : ወይከ
ውን : ሠያጢ : ድኑነ : እምዕዳ :: ወከማሁ :
ኩሉ : ዘተወሰከ : ውስተ : ግብር : ሥዩጥ : እም
ንዋይ : ዘይሠይጥም : በክዋኔ : ወበሄጥ : ይከ
ውን : ለተሣያጢ : ህዩንተ : ሠያጢ :: ወለእመ ::
ተገአዙ : በእንተ : አብጥሎቱ : ይኩን : በከመ :
ቃሉ : ለሠያጢ : ምስለ : መሐላሁ : ወእመኒ :
በውሳኔ : ይኩን : በከመ : ቃሉ : ለተሣያጢ :
ምስለ : መሐላሁ :: እስከ : ያመጽእ : ፩ዱ : እም
ኔሆሙ : በጥያቄ : ሰማዕተ : ወይፈትሑ :
ፍትሐ : ዚአሆሙ ::

፩ሺ. ፲ ምዕራፍ : ሣልስ : ወሠያጢ : ለእመ : ኅረዩ :
ይሣጥ : ሎቱ : ንዋዩ : እንዘ : ይብል : ሣጥኩ :
አነ : እገሌ : በገዜሁ : ለእገሌ : በሣጥ : እገሌ :
ወፍጻሚሁኒ : እስከ : ፍጻሜ : ሥምረቱ :
ለሠያጢ : ወመግባቱ : በሥምረተ : ተሣ
ያጢ : እስከ : ይፈትሞ : የሀቦ : ዕድሜ :
መጠነ : ቺቱ : ዕለታት : አው : ዘይበዝህ : በዘ
ኢይማስን : ፍጡነ : ወንዋይሂ : ዘተሠይጠ :
የሀሉ : በምልክናሁ : ለሠያጢ : በዕድሜ : ኅር
የት : ወኢይደልም : ይሥራዕ : ውስቱቱ : ዘእን
በለ : መባሕተ : ተሣያጢ : ወለእመ : አስተባ
ውሐ : ወኢከልእ : እምአስተዋዕኦቱ : ተፈጸመ
ኅርየተ : ሠያጢ : ወደለም : ሣጡ :: ወለእመ :
ሞተ : ዘቦቱ : ኅርየት : ተሥዕረት : ተሣያጢ ::

፩ሺ. ፲፩ ወዘሂ : ተሣየጠ : ምንተኒ : ዘከመ : ሎቱ :
ግብር : እመር : ወኢተረከበ : ቦቱ : ዘከመ :
ተሣየጠ : ገብረ : ዘከመ : ውእቱ : ኬንያ :
ወኢተረከበ : ከማሁ : ይኩን : በኅርየቱ : ለተ
ሣያጢ : ለእመ : ፈቀደ : ይንሥእ : ወእመ :
ኢፈቀደ : ይሣረጦ :: ወከማሁ : ለእመ : ተሣ
የጠ : ምንተኒ : ዘኢርእዮ : ውእቱ : አው :
መጋቢሁ : ይኩን : በከመ : ኅረዩ :: ወለእመ :

፩ሺ.፹፱ የተሸጠው : ባሪያ : ቢሆን : ከሕዋሳቶቹ :
እግሩም : ቢሆን : ወይም : እጁ : ወይም :
ዐይኑ : እንዳች : ቢጎድል : ቤትም : ቢሆንና :
መላው : ወይም : እኩሌታው : ቢቃጠል : መን
ደር : ብትሆን : ኅርፍ : በእርሷ : ላይ : በመ
ላዋ : ወይም : በእርሷ : በአንዱ : ቦታ : በኩል :
ቢሄድባት : ብትናድ : ወይም : ብትጉደጉድ :
ወይም : ቢቶቿ : ወይም : ዛፎቿ : ቢወድቁ :
በሻጭ : ምንምን : ተንኮል : ሳይታወቅ : እን
ደዚህ : የሚሆነው : ሁሉ : ለገዢ : ገንዘቡ :
ነው :: ሻጭም : ከዕዳ : የዳነ : ይሆናል :: እንደዚህ
ኸውም : በጨገሬታውና : በዋጋው : ከሚሸ
ጡት : ገንዘብ : በሚሸጥ : ነገር : ላይ : የተጨ
መረው : ሁሉ : ስለሻጭው : ፈንታ : ለገዢ :
ይሆናል :: ስለማፍረስ : ቢከራከሩ : ከመሐላው :
ጋር : እንደሻጭ : ቃል : ይሁን :: በጭማሪም :
ቢሆን : ከእነርሱ : አንዱ : በእርግጥ : ምስክ
ሮች : እስኪያመጣ : ድረስና : ፍርዳቸውን :
እስኪፈርዱላቸው : ድረስ : ከመሐላው : ጋር :
እንደገዥ : ቃል : ይሁን ::

፩ሺ. ፲ ሦስተኛ : ምዕራፍ : ሻጭ : እኔ : እገሌ : በእገሌ :
ጊዜ : በእገሌ : ዋጋ : ሸጥሁ : ብሎ : ሊሸጥለት :
ቢወድ : ፍጻሜውም : የሻጭ : ፈቃድ : እስኪፈ
ጸም : ድረስ : መመገቡም : በገዢ : ፈቃድ :
ፈጥኖ : በማይጠፋ : ገንዘብ : እስኪፈትነው :
ድረስ : ቺ : ቀናት : ያህል : ወይም : የሚበዛ :
ቀጠሮ : ይሰጠው :: የሸጠው : ገንዘብም : በም
ርጫው : ቀጠሮ : በሻጭ : እጅነት : ይኑር ::
ያለገዢ : ፈቃድ : በገንዘቡ : ሊሠራበት : አይገ
ባውም :: ከፈቀደ : ካልከለከለውም : የሻጭ :
ምርጫ : ተፈጸመ :: ዋጋውም : ተገባው ::
ምርጫ : ያለበት : ቢሞት : ግን : ሺያጭ : ይቀ
ራል ::

፩ሺ. ፲፩ ምንም : የገዛ : ሰው : ይኸውም : የታወቀ :
ሥራ : እንዳለው : ያለ : ነው :: ባይገኝበትም :
ይኸውም : ብልህ : ነው : የተባለ : ባሪያን :
እንደገዛ : ያለ : ነው : እንደተባለውም : ባይገ
ኘው : ገዢ : እንደ : መረጠው : ይሁን : ቢወድ
ደውሰደው :: ባይወድ : ይመልሰው : እንደዚህ
ሁም : እርሱ : ወይም : መጋቢው : ያላየውን :
አንዳች : ነገር : ቢገዛ : እንደመረጠ : ይሁን ::

አንቀጽ ፡ ፴፫ ፡

በቀጥታ ፡ ልዩ ፡ ክፍል ፡ በርእይ ፡ ይንሥላሙ ፡
ለኩሎሙ ፡ ከመ ፡ ውላቱ ፡ ክፍል ፡ ዘእንበለ ፡
ርእይ ፡ ዘከመ ፡ ዘይት ፡ ወእክል ፡ ወአልባሰ ፡
ጥቅሉላት ፡ ወእመኒ ፡ ወጽኦ ፡ ነውር ፡ እምቅ
ድመ ፡ ሢጥ ፡ ወኮነ ፡ ሠያጢ ፡ ዘኢያእመረ ፡
ኪያሁ ፡ ወተሰነአው ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘኅረየ ፡ ተሣ
ያጢ ፡ ይግበር ፡ ለነሣእኒ ፡ ወለኢነሣእኒ ፡ ወኢያ
ደልዎ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ይንሥላ ፡ በአሕጽጽ ፡ ዘእ
ንበለ ፡ በሥምረተ ፡ ሠያጢ ፡

፩ሺ ፻፪ ወለኩሉ ፡ ዘይደልዎ ፡ አሕጽጽተ ፡ ሢጥ ፡ ውስተ
አእምሮተ ፡ ነገድ ፡ ነውር ፡ ውላቱ ፡ ዘከመ ፡
ሰራቂ ፡ ገብር ፡ አው ፡ ጉያዩ ፡ አው ፡ ዘይሰይን ፡
ላዕለ ፡ መንጽፉ ፡ አው ፡ ዘየባብድ ፡ አው ፡ ዘቦ ፡
ለምጽ ፡ በውሣጢ ፡ አባሉ ፡ አው ፡ ድጤየ ፡ አዕ
ይንት ፡ ዘዘልፍ ፡ ወዘከመ ፡ ደዌ ፡ ዘያማሰን ፡
ወዝንቱ ፡ ኩሉ ፡ እንዘ ፡ ሀለው ፡ ቦቱ ፡ በገብር ፡
ሶበ ፡ ሢጢ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡

፩ሺ ፻፫ ወእምእንሰሳኒ ፡ ለእመ ፡ ሢጢ ፡ ጥፋኦ ፡ እንዘ ፡
የአምር ፡ ከመ ፡ ጋኔናዊ ፡ ውላቱ ፡ አው ፡ ዐብድ
ለእመ ፡ ኢነገሮ ፡ ሠያጢ ፡ ለዘይሣየጥ ፡ ተብ
ህለ ፡ ዕዳ ፡ በላዕሌሁ ፡ ወዘሢጢ ፡ ገብረ ፡ ወው
እቱ ፡ እንዘ ፡ የአምር ፡ ከመ ፡ ፈይታዊ ፡ ውላቱ ፡
አው ፡ ዐብድ ፡ አው ፡ ዝንጉዕ ፡ ወኢነገሮ ፡ ለተ
ሣያጢ ፡ ግዕዘ ፡ ዘአሁ ፡ ወፈድፋደሰ ፡ ለእመ ፡
ይቤ ፡ ጊዜ ፡ ተሰናእዎቱ ፡ አልቦ ፡ ውስቱቱ ፡
ነውር ፡ ሎቱኬ ፡ ይደልዎ ፡ በኑነ ፡ ጁቱ ፡ አው
ራህ ፡ ከመ ፡ ያግብኦ ፡ ወይትነሠም ፡ በኩሉ ፡
ዘገብረ ፡ እምአጥፍኦቱ ፡ በውስተ ፡ ቤተ ፡ ተሣ
ያጢ ፡ ወእመሰ ፡ ኅለፈ ፡ እምእሉ ፡ አውራህ ፡
ወአጉንደየ ፡ አልቦቱ ፡ ዕዳ ፡ ለሠያጢ ፡

፩ሺ ፻፬ ወለእመ ፡ ጉየ ፡ ገብር ፡ አው ፡ እንሰሳ ፡ በኑነ ፡
ጁቱ ፡ አውራህ ፡ ወኢጠንቀቀ ፡ ዐቂቦቶ ፡ የሀቦ ፡
ሢጢ ፡ ለዘሢጢ ፡ ወእመሰ ፡ ነገረ ፡ ጊዜ ፡ ይሠ
ያጢ ፡ ከመ ፡ ገብር ፡ እኩይ ፡ ውላቱ ፡ ወከመ ፡
ውላቱ ፡ ኢያገብእ ፡ ኅቤሁ ፡ ኢያረክቦ ፡ ዕዳ ፡
ለአግብኦቱ ፡ ወኢ ፡ ለፈድየ ፡ ንዋዩ ፡ ለዘእ
በሰ ፡ ወኢ ፡ አግብኦተ ፡ ሢጢ ፡ ወኢ ፡ በተ
ኅሥምቱ ፡ ለእመ ፡ ጉየ ፡ ወለእመሰ ፡ ወዕእ ፡
ነውር ፡ ላዕለ ፡ ሥዩጥ ፡ በኅበ ፡ ተሣያጢ ፡ ኢያ
ደልዎ ፡ ለተሣያጢ ፡ ከመ ፡ የአኅዞ ፡ ለሠያጢ ፡
በአግብኦተ ፡ ዘአሁ ፡ አላ ፡ ይደልዎ ፡ ሎቱ ፡
ከመ ፡ ያግብኦ ፡ ሕጻጸ ፡ ነውር ፡ ዘቀደመ ፡

ሰለ ፡ መሸጥና ፡ መግዛት ፡

በግየት ፡ አንዱ ፡ ክፍል ፡ ቢበቃው ፡ እንደዚ
ያው ፡ ክፍል ፡ ያለግየት ፡ ሁሉንም ፡ ይውሰዳ
ቸው ፡ ይኸውም ፡ እንደ ፡ ዘይት ፡ እንደ ፡ እህል ፡
እንደተጠቀለሉ ፡ ልብሶች ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ከዋጋ ፡
በፈት ፡ ነውር ፡ ቢጠጣ ፡ ሻጭ ፡ ይህን ፡ ሳያውቅ
የተዋዋለ ፡ ቢሆን ፡ ገዥ ፡ ለመውሰድም ፡ ለመ
ተውም ፡ የመረጠውን ፡ ያድርግ ፡ ያለሻጭ ፡
ፈቃድ ፡ ዋጋውን ፡ በግዋረድ ፡ ሊወስደው ፡
አይገባውም ፡

፩ሺ ፻፪ በንግድ ፡ ዕውቀት ፡ ውስጥ ፡ ዋጋን ፡ አጉድሎ ፡
መሸጥ ፡ የሚገባው ፡ ሁሉ ፡ ነውር ፡ ቢያገኝ
በት ፡ ነው ፡ ይኸውም ፡ እንደ ፡ ሌባ ፡ ባሪያ ፡
እንደ ፡ ኩብላይ ፡ ወይም ፡ ከምንጣፋ ፡ ላይ ፡
እንደሚሸን ፡ ወይም ፡ እንደሚያብድ ፡ ወይም ፡
በሰውነቱ ፡ ውስጥ ፡ ለምጽ ፡ እንደአለበት ፡
ወይም ፡ ዘወትር ፡ እንደዐይኑ ፡ በሽተኛ ፡ የሚ
ጎዳ ፡ ደዌ ፡ እንዳለበት ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡
በባሪያው ፡ እያለበት ፡ ቢሸጥ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ፡

፩ሺ ፻፫ ከእንሰሳትም ፡ ወገን ፡ ኩብላይ ፡ ጋኔናም ፡ አብያ ፡
እንደሆነ ፡ እያወቀ ፡ ቢሸጥ ፡ ሻጭ ፡ ለገዢ ፡
ባይነግረው ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ዕዳ ፡ አለ ፡ ተባለ ፡
ሽፍታ ፡ ወይም ፡ ሰነፍ ፡ ወይም ፡ ዝንጉዕ ፡ እን
ደሆነ ፡ እያወቀ ፡ ባሪያ ፡ የሸጠ ፡ ለገዢውም ፡
ጠባዩን ፡ ባይነግረው ፡ ይልቁንም ፡ በመስማቱ ፡
ጊዜ ፡ ነውር ፡ የለበትም ፡ ቢል ፡ በስድስት ፡
ወፋ ፡ ሊመልሰለት ፡ ይገባዋል ፡ በገዥው ፡
ቤት ፡ ከማጥፋቱ ፡ የተነሣ ፡ ባደረገው ፡ ሁሉ ፡
ይፈላለገው ፡ ከእሊህ ፡ ወራቶች ፡ ቢያልፍ ፡
ግን ፡ ቢያዘገየውም ፡ በሻጭ ፡ ዕዳ ፡ የለበትም ፡

፩ሺ ፻፬ በስድስት ፡ ወር ፡ ዕድሜ ፡ ባሪያው ፡ ወይም ፡
እንሰሳው ፡ ቢኩበልል ፡ መጠበቁንም ፡ ባይጠ
ነቀቅ ፡ ዋጋውን ፡ ለሸጠለት ፡ ያስጠው ፡ በሚ
ሸጥበት ፡ ጊዜ ፡ ክፉ ፡ ባሪያ ፡ እንደሆነ ፡
ወደእርሱም ፡ የማይመለስ ፡ እንደሆነ ፡ ቢናገር ፡
ግን ፡ እርሱን ፡ ለመመለስ ፡ ባሪያው ፡ ያጠፋ
ውን ፡ ገንዘብ ፡ ለመክፈል ፡ ዋጋውንም ፡ ለመ
መለስ ፡ ቢጠፋም ፡ እርሱን ፡ ለመፈለግ ፡ ዕዳ ፡
አያገኘውም ፡ በገዥ ፡ ዘንድ ፡ በተሸጠው ፡
ላይ ፡ ነውር ፡ ቢገኝበት ፡ ገዥ ፡ እርሱን ፡ ለመ
መለስ ፡ ሻጭን ፡ ሊያዘው ፡ አይገባውም ፡
በሻጭ ፡ ላይ ፡ የቀደመ ፡ የነውር ፡ ትናሽን ፡ ያስ

አንቀጽ ፡ ፴፫ ።

ላዕለ ፡ ሠያጢ ፡ እመሰ ፡ ተገኝተዋል ፡ ጀሌሆሙ ፡
ወኮነ ፡ ነውር ፡ እምዘይትከህል ፡ ይኩን ፡ በከመ
ቃሉ ፡ ለሠያጢ ፡ ምስለ ፡ መሐላሁ ፡ ወእመኔ ፡
አግዐዞ ፡ አው ፡ ሞተ ፡ በኅቤሁ ፡ ኢይግባእ ፡
ሎቱ ፡ ምንትኒ ፡ ወከማሁ ፡ ለእመ ፡ መጽ
ወቶ ፡ አው ፡ ወሀቦ ፡ አው ፡ ሄሮ ፡ ኢይግባእ ፡
ኅቤሁ ፡ አው ፡ ኮነ ፡ ገብረ ፡ ለዘኢኮነ ፡ ምእ
መኔ ፡ ወተሣባሪ ፡ ወአጥመቆ ፡ አው ፡ ኮነት ፡
አሐቲ ፡ አመት ፡ እንተ ፡ ተአምን ፡ ወአውሰበ ፡
ኪያሃ ፡ አው ፡ አስተዋሰባ ፡ ለ፩ዱ ፡ እምእ
መኖን ፡ ወእሉ ፡ ግብረት ፡ ነሎሙ ፡ ኢይግ
ብኡ ፡ ወኢይመይተዎሙ ፡ ኅበ ፡ ሠያጢ ፡ በእ
ንተ ፡ ሕጻጸ ፡ ነውር ።

፩ሺ ፺፭ ወለእመ ፡ ቦቱ ፡ ለሠያጢ ፡ ልብስ ፡ ወሢጦ ፡
ወእመ ፡ ሴረዮ ፡ አው ፡ ገብሮ ፡ ቀሚሰ ፡ አው ፡
ሰፊዮ ፡ እምድኅረ ፡ ተሣባሪ ፡ ወፈቀደ ፡ ከመ ፡
ያግብእ ፡ ሎቱ ፡ ድኅነ ፡ ሠያጢ ፡ እምነውረ ፡
ዚአሁ ፡ ወነሱ ፡ ዘእምሳሊሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ፩ዱ ፡
ነሱንኒሆሙ ።

፩ሺ ፺፮ ወለእመ ፡ አእመረ ፡ ተሣባሪ ፡ ላዕለ ፡ ነውር ፡
ዘቀደመ ፡ ወተክህሎ ፡ ተፋትሐ ፡ በእንቲአሁ ፡
ወኢገብረ ፡ ዘንተ ፡ ተመትረት ፡ ተነሥዎቱ ።
ወእመኔ ፡ ሢጦ ፡ ለገብር ፡ ዘተሣባሪ ፡ ወቦቱ ፡
ነውር ፡ ዘቀደመ ፡ ዘኢይእመሮ ፡ ኪያሁ ፡ ወር
እዮ ፡ ተሣባሪ ፡ ዳግማዊ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ፡
ለተሣባሪ ፡ ቀዳማዊ ፡ በኅበ ፡ ፈታሒ ፡ በስ
ምዐ ፡ ጥያቄ ፡ አኮ ፡ በነገር ፡ ባሕቲቱ ፡ ወእቱ ፡
ይደልዎ ፡ የአኅዞ ፡ ለሠያጢ ፡ ቀዳማዊ ፡ ወለእ
መሰ ፡ ተሰነአዎ ፡ በምንትኒ ፡ ላዕለ ፡ ንዋይ ፡
ዘእንበለ ፡ ፈታሒ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ ወነሱ ፡
ዘተርእየ ፡ ነውረ ፡ ዚአሁ ፡ በጊዜ ፡ ሢጥ ፡ ኢይ
ደልዎ ፡ ዕዳ ፡ በምንትኒ ፡ እምነውረ ፡ ዚአሁ ፡
ለእመ ፡ ፈለጠ ፡ ነውራት ፡ ነሎ ፡ በዘክሮ ፡
አው ፡ ኢፈለጠ ።

፩ሺ ፺፯ ምዕራፍ ፡ ራብዕ ፡ በእንተ ፡ ዘኢይደሉ ፡ ሠይ
ጦቱ ፡ ወኢተሣባሪ ፡ ወኢይደሉ ፡ ሠይጠ ፡
ግዑዝን ፡ ወኢሠይጠ ፡ ምእመኖን ፡ ለእለ ፡
ኢኮነ ፡ ምእመኖን ፡ ወኢሠይጠ ፡ አዝማድ ፡
ወኢሠይጠ ፡ ወዓልት ፡ ግሙራ ፡ ወኢሠይጠ ፡
ዘጉለትዎ ፡ ወፈድፋድሰ ፡ ኢይሢጥ ፡ ገብረ ፡
ዘኢቀነዮ ፡ እምቀዳሚ ፡ ወኢይሢጥ ፡ ዘእማሳዐ
ንዎ ፡ በፍኖተ ፡ ማሳወንት ፡ ወክፍት ፡ ወተኖ

ስለ ፡ መሸጥ ፡ መግዛት ።

መልስ ፡ እንጂ ፡ ሁለቱ ፡ ቢከራከሩ ፡ ነውሩም ፡
ከማይቻል ፡ ወገን ፡ ቢሆን ፡ ከመሐላው ፡ ጋር ፡
እንደሻጭ ፡ ቃል ፡ ይሁን ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡
ወይም ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ቢሞት ፡ ምንም ፡ አይ
መለስለት ። እንደዚሁም ፡ ቢመጽውተው ፡
ወይም ፡ አሳልፎ ፡ ቢሰጠው ፡ ወይም ፡ ቢሸ
ጠው ፡ ወደእርሱ ፡ አይመለስም ። ወይም ፡
ላላመነ ፡ ሰው ፡ ባሪያ ፡ ቢሆን ፡ ገዝቶም ፡ ቢያ
ጠምቀው ፡ ወይም ፡ እንዲት ፡ ሴት ፡ ባሪያ ፡
የምታምን ፡ ብትሆን ፡ እርሷንም ፡ ቢያገባት ፡
ወይም ፡ ከምእመኖን ፡ ለአንዱ ፡ ቢያጋባት ፡
(ቢድራት) ፡ እኒህ ፡ ሁሉ ፡ ሥራዎች ፡ አይመለ
ሱም ። በነውር ፡ ጉድለት ፡ ምክንያትም ፡ ወደ
ሻጭ ፡ አይመልሷቸውም ።

፩ሺ ፺፰ ለሻጭ ፡ ልብስ ፡ ቢኖረውና ፡ ቢሸጠው ፡ ቀለ
ምም ፡ ቢያገባው ፡ ቀሚሰ ፡ ቢያደርገውም ፡
ክንዛው ፡ በኋላ ፡ ቢሰፋው ፡ ሊመልስውም ፡
ቢወድ ፡ ሻጭ ፡ ከነውሩ ፡ ዳነ ፡ ይህን ፡ የመሰ
ለው ፡ ሁሉ ፡ ፍርዳቸው ፡ አንድ ፡ ነው ።

፩ሺ ፺፱ ገዥ ፡ የቀደመ ፡ ነውሩን ፡ ቢያውቅ ፡ ስለእርሱ ፡
ከእርሱ ፡ መፋረድ ፡ ሲቻለው ፡ ይህን ፡ ባያደ
ርግ ፡ መፈላለጉ ፡ ትቀራለች ፡ የነዛውን ፡ ባሪያ ፡
ቢሸጠው ፡ እርሱ ፡ ያላወቀው ፡ የቀደመ ፡ ነውር ፡
ቢኖርበት ፡ ሁለተኛውም ፡ ገዥ ፡ ቢያየው ፡
በቃል ፡ ብቻ ፡ ያይደለ ፡ በማስረጃ ፡ ምስክር ፡
በዳኛ ፡ ዘንድ ፡ የፈተኛውን ፡ ገዥ ፡ ዕዳ ፡ አያገ
ኘውም ። እርሱም ፡ የፈተኛውን ፡ ሻጭ ፡ ሊይ
ዘው ፡ ይገባዋል ። በማናቸውም ፡ በገንዘብ ፡ ያለ
ዳኛ ፡ ቢስማማ ፡ ግን ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ።
በዋጋ ፡ ጊዜ ፡ የታየ ፡ ነውር ፡ ሁሉ ፡ ከነውር ፡
ወገን ፡ በማናቸውም ፡ ነውሮችን ፡ ሁሉ ፡ በመ
ናገር ፡ ቢለይ ፡ ወይም ፡ ባይለይ ፡ ዕዳ ፡ አይገባ
ውም ።

፩ሺ ፺፻ ፬ኛው ፡ ምዕራፍ ፡ ሊሸጡትና ፡ ሊገዙት ፡ ስለ
ማይገባ ፡ ይናገራል ። ነፃ ፡ የወጡትንና ፡ ያመኑ
ትን ፡ ላላመኑ ፡ ሰዎች ፡ መሸጥ ፡ አይገባም ።
ዘመዶችን ፡ መሸጥ ፡ ሎሌዎችን ፡ ከቶ ፡ መሸጥ ፡
የጉለቱትንም ፡ መሸጥ ፡ አይገባም ። ይል
ቁንም ፡ ከጥንት ፡ ያልገዛውን ፡ ባሪያ ፡ አይ
ሸጥ ። ተቀባይነት ፡ ባላት ፡ በአደራና ፡ በጠባ
ቀነት ፡ መንገድ ፡ አደራ ፡ ያስጠበቁትንም ፡

አንቀጽ ፡ ፴፫ ፡

ልዎ ፡ ወዘኢይክል ፡ ላዕለ ፡ አወፍሮቱ ፡ ዘከመ ፡
ገብር ፡ ጐደዬ ፡ ወዓሣ ፡ ዘውሰተ ፡ ፈለግ ፡
ወዎፍ ፡ ዘይሠርር ፡ ወወይጠል ፡ ዘየዐይል ፡
ውስተ ፡ ገዳም ፡ ወኢይሣጢ ፡ ምንተኒ ፡ ወኢ
ዶሣዊጡ ፡ ገብረ ፡ ዘይጐደይ ፡ ወአሥጋሬ ፡ ዓሣ ፡
ዘባሕር ፡ ወአሥጋሬ ፡ ዎፍ ፡ ዘይሠርር ፡ ወዘይ
ንቡ ፡ ወይጠል ፡ ውስተ ፡ ገዳም ።

፳፬. ፺፭

ወኢይክሉን ፡ ዓዲ ፡ ተሣይጦ ፡ አው ፡ ለወልጦ ፡
ሕሩም ፡ ዘከመ ፡ ማውታ ፡ ወይም ፡ ወባላቦ ፡
ኦርዌ ፡ ወዘይጠብሐ ፡ ለጣዖት ፡ ወእንሰሳት ፡
እለ ፡ ይቀትሉ ፡ በሕምሙ ፡ ወአራዊት ፡ መሣ
ጥያን ፡ እለ ፡ ኢይሣንዩ ፡ ለንሶውት ፡ ወዘኢይበ
ቀሳው ፡ ባቲ ፡ በእንተ ፡ አሕሥሞ ፡ ዘይከውን ፡
እምነበሃ ፡ ዘከመ ፡ ከይሲ ፡ ወእንበሳ ፡ ወዘከመ
በቀሳት ፡ ቀታልያን ፡ ወዘተርፋሂ ፡ ዘዘኢአቡ ፡
እለ ፡ ይቀትሉ ። ወኢ ፡ እለ ፡ ኢይበቀሳው ፡
ግሙራ ፡ ዘከመ ፡ ተሐዋስያን ፡ ወዘኢይትአ
መር ፡ በዕድሜ ፡ መጠነ ፡ ሃጡ ፡ እምነጥ ፡
እስከ ፡ ጊዜ ፡ ውሂብ ፡ ወዘኢይትአመር ፡ አር
አያቡ ፡ ዘከመ ፡ ዕንስ ፡ ዘእንበለ ፡ እሙ ፡ ወኢ
ፍረ ፡ እምቅድመ ፡ ታስተርእ ፡ ወሐሊብ ፡
ዘውስተ ፡ ጥብ ፡ ወምስክ ፡ ዘውስተ ፡ ቢረሊ ፡
ወመዓር ፡ ዘውስተ ፡ ቀሱት ። ወኢይሣጢ ፡ ግብ
ራት ፡ ብወሐት ፡ ሱቱፋት ፡ ማእከል ፡ ሰብእ ፡
ከመ ፡ ፍናው ፡ ወሣዕር ፡ ወማያት ፡ እለ ፡ የሐ
ውሩ ፡ በምንተኒ ፡ እምኔሃ ፡ እምቅድመ ፡ ይፍ
ልሱ ፡ እመከናቲሆሙ ።

፳፬. ፺፱

ወኢይሣጢ ፡ ዕንስተ ፡ ዘእንበለ ፡ ምስለ ፡ ዕንስ፡
ዚአሃ ፡ ወኢ ፡ ወላዲተ ፡ ዘእንበለ ፡ ምስለ ፡
ወልዳ ፡ እምቅድመ ፡ ኅዲገ ፡ ጥብ ፡ በእንተ ፡
ተዓቅቦ ፡ እምተንጉሎቱ ። ወኢ ፡ እምነ ፡ ዘይ
ደሉ ፡ ላዕሊቡ ፡ ቀትል ፡ ወኢ ፡ ውሂበ ፡ ንዋየ ፡
ሐቅል ፡ ለአማሳንያን ፡ ዘከመ ፡ ውሂበ ፡ መጥ
ባሕት ፡ ለፈያታዊ ፡ ወውሂበ ፡ ዕርፍ ፡ ለጐሕ
ላዊ ፡ ወውሂበ ፡ ማኅተም ፡ ዘወርቅ ፡ ለዘኢይ
ደሉ ።

፳፬. ፳፻

ወዘሣጢ ፡ ንዋየ ፡ ዘኢይከውን ፡ አማነ ፡ ሠይ
ጦቱ ፡ ምስለ ፡ ዘይከውን ፡ አማነ ፡ ዘከመ ፡
ሠይጦ ፡ ቺቱ ፡ ዘከመ ፡ ውእቶሙ ፡ ቺቱ ፡ አማ
ብርት ፡ ወተረክበ ፡ ከመ ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡
አማኦዚ ፡ ውእቱ ፡ ወተሣይጦስ ፡ በኅርየት ፡

ስለ ፡ መሸጥና ፡ መግዛት ።

መስጠት ፡ የማይቻለውንም ፡ ነገር ፡ አይሸጥ ።
ይኸውም ፡ እንደ ፡ ኮብላይ ፡ ባሪያ ፡ በወንዝ ፡
ውስጥ ፡ እንዳለ ፡ ዓሣ ፡ እንደሚበር ፡ ወፍ ፡
በበርሀ ፡ እንደሚዞር ፡ ፌቆ ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ከብላይ ፡
ባሪያን ፡ ዓሣ ፡ አሥጋሪ ፡ የባሕሩን ፡ ወፍ ፡ አጥ
ማጅ ፡ የሚበረውን ፡ አዳኝም ፡ የበርሀውን ፡
ፌቆ ፡ አንዳችም ፡ አይሸጡ ፡ አይግዙም ።

፳፬. ፺፭

ዳግመኛም ፡ የተከለከለውን ፡ መግዛት ፡ ወይም ፡
መለወጥ ፡ አይሁን ። ይኸውም ፡ እንደበክት ፡
(ሙቶ ፡ እንዳደረ) ፡ እንደ ፡ ደም ፡ እንደ ፡ አውሬ
ትራፊ ፡ ለጣዖት ፡ እንደተሠዋ ፡ በመርዛቸው ፡
እንደ ፡ ሚገድሉ ፡ እንሰሳት ፡ ለመታደን ፡ እንደ ፡
ማይመቹ ፡ የሚነጥቁ ፡ አውሬዎች ፡ ከእርሷ ፡
የተገኘውን ፡ የሚጎዳ ፡ ስለሆነ ፡ የማይጠቀሙበ
ትን ፡ እንደ ፡ እባብና ፡ እንደ ፡ እንበሳ ፡ እንደሚ
ገድሉ ፡ አዝርዕቶች ፡ ያሉ ፡ ናቸው ። በያይነቱ ፡
የቀሩትንም ፡ የሚገድሉትን ፡ ፈጽመው ፡ የማይ
ጠቅሙትን ፡ እንደ ፡ ተንቀሳቃሽ ፡ ከዋጋም ፡
እስከ ፡ መስጠት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ የዋጋውን ፡
ልክ ፡ በቀጠሮ ፡ የማይታወቀውን ፡ ይኸውም ፡
እንደ ፡ ዕንስ ፡ ያለውን ፡ ያለእናቱ ፡ ወይም ፡
ከመታየቱ ፡ አስቀድሞ ፡ እንደ ፡ ፍሬ ፡ በጡት ፡
ውስጥ ፡ እንዳለ ፡ ወተት ፡ በብርሊ ፡ ውስጥ ፡
እንዳለ ፡ ሽቱ ፡ በማድጋ ፡ ውስጥ ፡ እንዳለ ፡ ማር
ያለ ፡ ነው ። ወይም ፡ በሰዎች ፡ መካከል ፡ አንድ
ነት ፡ የተፈቀዱትን ፡ ነገሮች ፡ እንደ ፡ ጎዳና ፡ እን
ደ ፡ ሣር ፡ ከእርሷ ፡ በማናቸውም ፡ በኩል ፡ እን
ደሚሄዱ ፡ ውሀዎች ፡ ከቦታው ፡ ሳይነሱ ፡
መሸጥ ፡ አይገባም ።

፳፬. ፺፱

ያረዝዘችውን ፡ ከአረዝዘችው ፡ ጋር ፡ ካልሆነ ፡
የወለደችውንም ፡ ከልጅዋ ፡ ጋር ፡ ካልሆነ ፡
ጡት ፡ ከመጣሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ከጥፋቱ ፡ ሞትም
የሚገባው ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ ስለመጠበቅ ፡
አይሸጡ ። ጥፋትን ፡ ለሚያደርጉ ፡ ሰዎች ፡
የጦር ፡ መሣሪያ ፡ መስጠት ፡ አይገባም ። ይኸ
ውም ፡ ለሽፍታ ፡ ሰዶፍ ፡ እንደመስጠት ፡ ለሊባ
ድጅኖ ፡ እንደመስጠት ፡ ለማይገባው ፡ ሰው ፡
የወርቅ ፡ ማኅተም ፡ እንደመስጠት ፡ ያለ ፡ ነው ።

፳፬. ፳፻

መሸጡ ፡ እውነተኛ ፡ ያልሆነውን ፡ ዕቃ ፡ እው
ነተኛ ፡ ከሆነው ፡ ጋር ፡ የሸጠ ፡ ሁለቱን ፡ እንደ ፡
መሸጥ ፡ ያለነው ። እነዚህም ፡ እንደ ፡ ሁለት ፡
ባሮች ፡ ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ ነፃ ፡ እንደሆነ ፡
ቢገኝ ፡ ነው ። በምርጫ ፡ መግዛትስ ፡ በሚገባ ፡

እንቀጽ ፡ ፴፫ ፡

በዘይደሉ ፡ ሠይጦቱ ፡ ጥዩቀ ፡ ወላዕለ ፡ ሠያጢ ፡
ይደሉ ፡ ከመ ፡ ያግብእ ፡ ሎቱ ፡ ሤጦ ፡ በዘሊይከ
ውን ፡ አማን ፡ ሠይጦቱ ፡ ወዘተሣየጦ ፡ ምን
ተኒ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ይጉልቶ ፡ አው ፡ ይመጽ
ውት ፡ ቦቱ ፡ ያጥብዕ ፡ ለጉልቶቱ ፡ አው ፡ በመጽ
ውቶ ፡ ቦቱ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእመ ፡ ለእመ ፡ ግብተ ፡
ነጥእ ፡ ዘይመልኮ ፡ ወነድዮ ፡

፩ሺ፩፻፩ ወዘሤጦ ፡ ዓፀደ ፡ ዘኢኮነት ፡ ዘዚአሁ ፡ ወሐ
ነጻ ፡ ውስቴታ ፡ ዘተሣየጦ ፡ ሕንጻ ፡ ወለመላ
ኪሃ ፡ ዘቀዳሚ ፡ ይኩን ፡ ጎርየት ፡ ወእመኒ ፡
ፈቀደ ፡ መጠነ ፡ ሤጥ ፡ ይንሣእ ፡ እምጉሕላዊ ፡
አው ፡ መጠነ ፡ ሤጣ ፡ እምነ ፡ ተሠያጢ ፡ ወእ
መኒ ፡ ፈቀደ ፡ ይኩን ፡ ሎቱ ፡ በውስተ ፡ ዓፀድ ፡
በአምጣን ፡ ሤጣ ፡ እምቅድመ ፡ ትትሐነጽ ፡
ዘተረከበ ፡ ድጎረ ፡ እምሤጦ ፡ ዘኢሃ ፡ ወይደሉ ፡
ለተሠያጢ ፡ ከመ ፡ ይጎረይ ፡ ለእመ ፡ ሠምረ ፡
በዝንቱ ፡ አው ፡ ያፍልስ ፡ ዘሐደስ ፡ እምብልየቱ
ወይንሥኦ ፡ ለሤጥ ፡ ቀዳማዊ ፡ እምነ ፡ ዘተን
ሕለወ ፡

፩ሺ፩፻፪ ወትእዛዝሰ ፡ አልቦ ፡ ውስቴቱ ፡ ከመ ፡ ይሣ
የጥ ፡ ንዋየ ፡ ሰራቅያን ፡ ወለዘአጽሐፉ ፡ ሎቱ ፡
ትእዛዘ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሣየጥ ፡ ምንተኒ ፡
እምንዋየ ፡ ደካትም ፡ ወዘከመ ፡ ዝንተኒ ፡ ይደ
ልዎ ፡ ለመጋቢ ፡ ወኢይደልዎ ፡ ለመኑሂ ፡
እምሥዩማን ፡ ከመ ፡ ይሣየጥ ፡ እምነ ፡ ዘሀሎ ፡
ሥዩመ ፡ በላዕሌሁ ፡ አው ፡ እምነ ፡ ዘሀለወ ፡
ታሕተ ፡ ሣመቱ ፡ ምንትኒ ፡ እምተሐዋስያን ፡
አው ፡ እምእለ ፡ ኢይትሐወሱ ፡ ላዕለ ፡ እደ ፡
ማእከላዊ ፡ ወኢ ፡ በነፍሱ ፡ ዘእንበለ ፡ በመጠነ ፡
ሤጡ ፡ ወበሥምረቱ ፡ ለሠያጢ ፡ ወለእመ ፡
ገብረ ፡ ዘእንበለ ፡ ዝንቱ ፡ ይንሥኦ ፡ እምኒሁ ፡
ዘተሣየጦ ፡ ወኢይግባእ ፡ ሎቱ ፡ ሤጡ ፡ ወባ
ሕቱ ፡ ይትፈለጥ ፡ ለእሠንዮታት ፡ ኩለንታሁ ፡

፩ሺ፩፻፫ ወኢይደሉ ፡ ነሢአተ ፡ ፈጽሞ ፡ ዘተሣየጦ ፡
በቃለ ፡ ውሳኔ ፡ ሙሉን ፡ ከመ ፡ ዘይብል ፡ ሶበ ፡
ትወልድ ፡ ዛቲ ፡ ላሕም ፡ ወወለደ ፡ ወልዳ ፡
ናሁ ፡ እሠይጥ ፡ ለከ ፡ ዘተወልደ ፡ አው ፡ ከመ ፡
ዘይብል ፡ ሤጥኩ ፡ ለከ ፡ ዘንተ ፡ ሀፀደ ፡ በሂ ፡
በሥርዓተ ፡ ውሳኔ ፡ ከመ ፡ ትሣጥ ፡ ሊተ ፡ ገብ
ረከ ፡ በክ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ዘይብል ፡ ሤጥኩ ፡
ለከ ፡ ዘንተ ፡ ገብረ ፡ በ፲ቱ ፡ ፍጡን ፡ አው ፡ በክ
በውሂበ ፡ ዕድሜ ፡

ሰለ ፡ መሸጥና ፡ መግዛት ፡

መሸጡ ፡ የተረጋገጠውን ፡ ነው ፡ መሸጡ ፡ እው
ነተኛ ፡ ባልሆነው ፡ ነገር ፡ ዋጋውን ፡ ሊመልስ
ለት ፡ ለሻጭ ፡ ይገባል ፡ እንደሚጉልተው ፡
ወይም ፡ እንደሚመጽውተው ፡ አድርጎ ፡ እን
ዳች ፡ ነገር ፡ የገዛ ፡ ሰው ፡ ለመጉለት ፡ ወይም ፡
ለመመጽወት ፡ ይጽና ፡ ድንገት ፡ የሚገዛውን ፡
አጥቶ ፡ ቢደኸይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡

፩ሺ፩፻፩ የራሱ ፡ ያልሆነውን ፡ ቦታ ፡ የሸጠ ፡ ሰው ፡ የገዛ
ትም ፡ ሰው ፡ በውስጡ ፡ ግንብ ፡ ቢሠራ ፡ ምር
ጫ ፡ መጀመሪያ ፡ ለገዛት ፡ ይሁን ፡ የዋጋውን ፡
ልክ ፡ ከሸፋጩ ፡ (ከሌባው) ፡ ሊቀበል ፡ ቢወድ ፡
ወይም ፡ የዋጋውን ፡ ልክ ፡ ከገዥ ፡ ሊቀበል ፡
ቢወድ ፡ በቦታው ፡ ውስጥ ፡ ከመሠራቷ ፡ አስ
ቀድሞ ፡ ከዋጋዋ ፡ በኋላ ፡ የተገኘው ፡ በዋጋዋ ፡
ልክ ፡ ለእርሱ ፡ ይሁን ፡ ለገዥም ፡ ይህን ፡
ቢወድ ፡ ወይም ፡ ከእርጅናው ፡ ያደሰውን ፡
ሊያፈርስ ፡ ቢወድ ፡ ሊመርጥ ፡ ይገባዋል ፡ መጀ
መሪያውን ፡ ዋጋ ፡ ከሌባው ፡ ይውሰድ ፡

፩ሺ፩፻፪ ሕግ ፡ ግን ፡ የሌቦችን ፡ ገንዘብ ፡ ያይገዛ ፡ ዘንድ ፡
በውስጡ ፡ የለም ፡ ትእዛዝ ፡ ያጸፋለት ፡ ሰውም ፡
ከድኃ ፡ አደጎች ፡ ገንዘብ ፡ ምንምን ፡ ሊገዛ ፡
አይገባውም ፡ ለመጋቢም ፡ እንደዚህ ፡ ያለ ፡
ሥራ ፡ ይገባዋል ፡ ከሹማምት ፡ ወገን ፡ ለማ
ንም ፡ በላዩ ፡ ከተሾመበት ፡ ሰው ፡ ወይም ፡ ከሹ
መቱ ፡ በታች ፡ ካለ ፡ ሰው ፡ ከሚንቀሳቀሱ ፡
ወይም ፡ ከማይንቀሳቀሱ ፡ በመካከለኛ ፡ ሰው ፡
እጅም ፡ ቢሆን ፡ በራሱም ፡ ቢሆን ፡ በዋጋው ፡
ልክና ፡ በሻጭ ፡ ፈቃድ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ምንም
ሊገዛ ፡ አይገባውም ፡ ያለዚህ ፡ ቢያደርግ ፡ የገ
ዛውን ፡ ከእርሱ ፡ ይውሰዱ ፡ ዋጋውም ፡ አይመ
ለስለት ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ሁለንተናውን ፡ ለማሳመር
ይለይ ፡

፩ሺ፩፻፫ ፈራሽ ፡ በሆነ ፡ ውሳኔ ፡ ቃል ፡ የገዛውን ፡
ፈጽሞ ፡ መውሰድ ፡ አይገባውም ፡ ይች ፡ ላም ፡
በምትወልድበት ፡ ጊዜ ፡ ልጅዋም ፡ በም
ትወልድበት ፡ ጊዜ ፡ የተወለደውን ፡ እነሆ ፡
እሸጥልሃለሁ ፡ እንደሚል ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ወይም ፡
ባረያህን ፡ በካያ ፡ ብር ፡ ልትሸጥልኝ ፡ በውሳኔ ፡
ደንብ ፡ ይህን ፡ ቦታ ፡ በሃብር ፡ ሸጥሁልህ ፡
እንደሚል ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ይህን ፡ ባረያ ፡
እጅ ፡ በእጅ ፡ በአሥር ፡ ወይም ፡ ቀጠሮ ፡ በመስ
ጠት ፡ በካያ ፡ ሸጧልሃለሁ ፡ እንደሚል ፡ ነው ፡

እንቀጽ፡፱፻፳፰፡

፩.፩፻፳፰ ምዕራፍ፡ ስምዕን ፡ በእንተ ፡ ዘይጸላእ ፡ ገቢ ርቱ ፡ ወዘየሐርሙ ፡ በውስተ ፡ ተሣይጦ ፡ ጽሑእ ፡ ውእቱ ፡ ዘይከውን ፡ ለእሕሥም ፡ ፈሊጥ ፡ ማእከለ ፡ እመት ፡ ወወልዳ ፡ ወፈድፋደሰ ፡ እምቅድሞ ፡ ያብጽሕ ፡ መጠን ፡ አካል ፡ ወፈሊጦ ፡ ገብር ፡ ወእኑሁ ፡ ወፈሊጦ ፡ ገብር ፡ ወብእሲቱ ፡ ወወልዱ ፡ ወከማሁ ፡ ሠይጦ ፡ ዘተመሰለ ፡ በግዕዝ ፡ ሀገር ፡ ለዘኢተመሰለ ፡ በግዕዝ ፡ ሀገር ፡ ዘእንበለ ፡ በሥምረተ ፡ ሥዩጥ ፡ ወጽሑእ ፡ ውእቱ ፡ ዘይብሎ ፡ ለዘተሣየጦ ፡ ምንተኒ ፡ በሥርዓተ ፡ ውሳኔ ፡ ዘኅርየት ፡ ሠዐር ፡ ሂጠከ ፡ ወእነ ፡ እሠይጥ ፡ ለከ ፡ በዘይውሕድ ፡ እው ፡ በከመ ፡ ሂጠ ፡ ዘኢሁ ፡ ወንዋዩ ፡ ዘኢየ ፡ ይኔይሰ ፡ ወጽሑእ ፡ ውእቱ ፡ ለእመ ፡ ወዕእ ፡ ብእሲ ፡ ከመ ፡ ይሢጥ ፡ ዘይከውኖ ፡ ለበቀዔት ፡ ወይብሎ ፡ ካልኡ ፡ ኢትሢጥ ፡ እስከ ፡ እነ ፡ እሠይጥ ፡ ለከ ፡ በበንስቲት ፡ በብዙኅ ፡ ሂጥ ፡ ወጽሑእ ፡ ውእቱ ፡ ተሣይጦ ፡ በመዋዕለ ፡ እሑዳት ፡ ወበበዓላተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወበበዓላተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ማርያም ፡ ወለዝንቱ ፡ ኩሉ ፡ እምከመ ፡ ተሰነአው ፡ ላዕሌሁ ፡ ተፈጸመ ፡ ተሣይጦ

፩.፩፻፳፰ ወጽሑእ ፡ ውእቱ ፡ ለእመ ፡ ረከበ ፡ ዘቀደመ ፡ ቁማሰ ፡ ቀራቢብ ፡ ወተዜያነው ፡ በእንተ ፡ ሂጠ ፡ ወተሣየጦ ፡ ኪያሁ ፡ እው ፡ እምጽእ ፡ ዘይሣየጥ ፡ ሎቱ ፡ በዘየሐጽጽ ፡ እምሂጠ ፡ ዘውእቱ ፡ ጊዜ ፡ በመካን ፡ ዘመጽእ ፡ ከመ ፡ ይሢጥ ፡ በውስቱቱ ፡ ወእምከመ ፡ ተዓውቆ ፡ ለሠይጢ ፡ በውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ዘፈቀደ ፡ ይኅረይ ፡ ወይሠዐር ፡ ተውሳክ ፡ ዘነገረ ፡ ሂጥ ፡ እው ፡ ለእመ ፡ ተሣየጦ ፡ በ፲ቱ ፡ ወሂጠ ፡ ላዕለ ፡ ሱታፊሁ ፡ እመኒ ፡ ገብሩ ፡ እው ፡ ዓርከ ፡ ዘኢሁ ፡ በጽ ፡ እው ፡ በዘይንእስ ፡ ይንግርዎ ፡ ዘንተ ፡ ለተሣይጢ ፡ እው ፡ ያግብእ ፡ ወይሣየጦ ፡ እምኢሆመ ፡ በወስኮ ፡ ወይንግሩ ፡ ሂጠ ፡ በውሳኬ ፡ ዘተወሰነ ፡ በጉሕሉት ፡ ወኩሉ ፡ ዘቦቱ ፡ ምክንያት ፡ ላዕለ ፡ ሂጥ ፡ ጽሑእ ፡ ውእቱ ፡ ወሕሩም ፡ ውእቱ ፡ ሐሳበ ፡ ሂጥ ፡ ወከሊእ ፡ ብወሕ ወከሊእ ፡ መፍቅዳት ፡ ከመ ፡ ይትወሰክ ፡ ሂጠ ፡ ዘኢሁ ፡ ከመ ፡ ይብዛኅ ፡ ዘከመ ፡ በሊዕ ፡ ወሰትይ ፡ ወልብስ ፡ ወማኅደር ፡ ወኩሉ ፡ ዘይትፈቀድ ፡ እምተገብር ፡

፩.፩፻፳፰ ምዕራፍ፡ ሳድስ ፡ ወቃልኒ ፡ ዘቀደመ ፡ ተሰናእ

ስለ ፡ መሸጥ፡ መግዛት ፡

፩.፩፻፳፰ ፩ኛ፡ ምዕራፍ፡ መሠራቱ ፡ ስለሚጠላና ፡ በመገበያየት ፡ ጊዜ ፡ ስለሚከለክሉት ፡ ይናገራል ፡ ለማሳዘን ፡ የሚሆን ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ ሴት ፡ ባሪያን ፡ ከልጅዋ ፡ መለየት ፡ ይልቁንም ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ ከማድረሱ ፡ አስቀድሞ ፡ ወንድ ፡ ባሪያን ፡ ከወንድሙ ፡ መለየት ፡ ወንድ ፡ ባሪያን ፡ ከሚስቱና ፡ ከልጁ ፡ መለየት ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ በሀገር ፡ ባህል ፡ (ቋንቋ) ፡ የመሰለውን ፡ በሀገር ፡ ባህል ፡ (ቋንቋ) ፡ ላልመሰለው ፡ በሚሸጠው ፡ ፈቃድ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ መሸጥም ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ፡ በምርጫ ፡ ውሳኔ ፡ ደንብ ፡ ማናቸውንም ፡ ነገር ፡ የገዛውን ፡ ሰው ፡ ዋጋህን ፡ እፍርስ ፡ እኔ ፡ በቀላል ፡ ዋጋ ፡ እሸጥልሃለሁ ፡ ወይም ፡ እንደዋጋው ፡ የእኔም ፡ ዕቃ ፡ ይሻላል ፡ የሚለው ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ ሰው ፡ ለጥቅም ፡ የሚሆነውን ፡ ለመሸጥ ፡ ቢወጣ ፡ ሌላውም ፡ እኔ ፡ ጥቂት ፡ ጥቂት ፡ እያልኩ ፡ በብዙ ፡ ዋጋ ፡ እስክሸጥልህ ፡ ድረስ ፡ አትሸጥ ፡ ቢለው ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ በእሑድ ፡ ቀን ፡ በእግዚአብሔር ፡ በዓላተኛና ፡ በእመቤታችን ፡ ማርያም ፡ በዐላተኛ ፡ መገበያየት ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ በዚህ ፡ ሁሉ ፡ ከተስማማበት ፡ መገበያየት ፡ ተፈጸመ ፡

፩.፩፻፳፰ የቀደመ ፡ ጥቅል ፡ ጣቃ ፡ ቢያገኝ ፡ ስለ ፡ ዋጋው ፡ ቢነጋገሩና ፡ እርሱን ፡ ቢገዛው ፡ ወይም ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ሊሸጥ ፡ በመጣበት ፡ ቦታ ፡ ከሚያወጣው ፡ ዋጋ ፡ አዋርዶ ፡ የሚገዛለት ፡ ሰው ፡ (ደላላ) ፡ ቢያመጣ ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ይህ ፡ ለሻጭ ፡ ቢታወቀው ፡ የወደደውን ፡ ይምረጥ ፡ የዋጋው ፡ ንግግር ፡ ጭግሪ ፡ ይፈርሳል ፡ ወይም ፡ በአሥር ፡ ቢገዛው ፡ ለንደኛው ፡ ባሪያው ፡ ወይም ፡ ወዳጁ ፡ ቢሆን ፡ በኻያ ፡ ወይም ፡ በሚያንስ ፡ ቢሸጥ ፡ ለገዥ ፡ ይህን ፡ ይንገሩት ፡ ወይም ፡ መልሶ ፡ ከእነርሱ ፡ በጭግሪ ፡ ይገዛው ፡ በተንኮል ፡ በጭግሪ ፡ የተወሰነውን ፡ ዋጋ ፡ ይንገሩ ፡ በዋጋ ፡ ላይ ፡ ምክንያት ፡ ያለበት ፡ ሁሉ ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ ዋጋን ፡ መገመት ፡ የሚገባውንም ፡ መከልከል ፡ ዋጋው ፡ ይጨመርና ፡ ይበዛ ፡ ዘንድ ፡ የሚሻውን ፡ መከልከልም ፡ የተከለከለ ፡ ነው ፡ ይኸውም ፡ እንደመብል ፡ እንደመጠጥ ፡ እንደ ፡ ልብስ ፡ እንደማደሪያ ፡ ከሥራ ፡ ወገንም ፡ እንደሚያሻው ፡ ሁሉ ፡ ያለ ፡ ነው ፡

፩.፩፻፳፰ ፩ኛ፡ ምዕራፍ፡ ስምምነቱ፡ የቀደመ፡ ነገር፡ የተገባ

አንቀጽ : ፴፫

ዎቱ : ድልው : ውሉቱ : ወይጸላእ : አሕጽጽ :
 ሢፕ : አው : አብዝኖቱ : እምቃል : ዘቀዳሚ ።
 ወለእመ : ኮነ : ነውር : በሥዩጥ : ይደሉ :
 ከመ ይሢጥዎ : በዘይውሕድ : እምሢጡ :
 ዘከመ : ተሣይጦ : ካልእ ። ወለእመ : ተነጥእ :
 መንፈቱ : ለዘይሠይጥዎ : ይደሉ : ተሣይጦቱ :
 በውሕድ : ለዘተርፈ : በመጠነ : ሢጡ ። ወለ
 እመ : ተነጥለ : ነሉንታሁ : ተፀርሀት : ተሣ
 ይጦ : ወለእመ : ኢተሐጉለ : ነሉንታሁ :
 ሢፕ : ኢትፀራዕ ። ወለእመ : ተረክበ : በውስተ
 ማንደር : ዘተሠይጦ : ወርቅ : ወብሩር : ዘተ
 ደፍነ : ውስተ : መካነ : ወተሠወረ : እምእግ
 ዘኡ : ወነበረ : ውስተ : መካነ : ይግባእ :
 ውሉቱ : ንዋይ : ኅበ : መላኪሁ : ዘቀዳሚ ።

፩ሺ፩፻፷ ምዕራፍ : ላብዕ : በእንተ : ድርጎ : ዘይዳርግዎ
 ኢትከውን : አማነ : ተዳርጎ : ዘእንበለ : በሥ
 ምረተ : ዳራጊ : ወተዳራጊ : ወኢይትፈቀድ :
 ኅበ : ሥምረቱ : ለዘድሩግ : ላዕሌሁ : ለእመ :
 ኢኮነ : ሎቱ : ዝነቱ : በሥምረቱ ። ወፍጻሚ
 ሁስ : ያመጽእ : ባእስ : ተዳራጊ : ኅቢሁ :
 እስመ : ተዳርጎስ : ሠናይ : ውሉቱ : በተሰናእዎ
 ወፈቃድ : መጠነ : ዘዳረገ : ቦቱ ። ወኢይወ
 ስን : ዘይዳረግ : ሥምረተ : ዘይዳርጎ : ለእመ :
 አልቦቱ : በኅቢሁ : ወእመኒ : ተሰነእወ :
 ዳራጊ : ሥምረተ : ዘይዳርጎ : ይትፈጸም : በሥ
 ምረቱ : በእምጣነ : ዘሀለወ : ንዋይ : ኅቢሁ ።
 አው : ዘሥምሮ : አው : ተፀውቀ : ዘድሩግ :
 ላዕሌሁ : በፍጡን : አው : በዕድሜ : ትከውን :
 አማነ : ዳርጎቱ : ከማሁ : ወለእመ : ተፈጸመት :
 ዳርጎት : በሥምረት : ዘኮነ : ንዋይ : ወዕለት :
 ዳርጎት : እምርእስ : ዳራጊ : ኅበ : ርእስ : ዘተ
 ዳራጊ : ላዕሌሁ ። ወለእመ : ዳረገ : ሠይጢ :
 ላዕለ : ተሣይጢ : ብእሲ : በንዋይ : ወለእመ :
 አግብእ : ዘተሣየጠ : ላዕለ : ሠይጢ : ገብእ :
 ንዋይ : ድሩግ : ኅበ : ሠይጢ : ወለእመ : ሢጠ :
 እምኒሁ : እምሢጥ : በእንተ : ነውር : ከመ :
 ኢየሀሉ : ኅበ : ተሣይጢ : መጠነ : ንዋይ :
 ድሩግ : ገብእት : ፍጻሜ : ላዕለ : ሠይጢ ።

ስለ : መሸጥና : መግዛት ።

ነው ። ዋጋን : ማጉደል : ወይም : ከመጀመሪያው :
 ቃል : ማብዛት : የተጠላ : ነው ። በሚሸጠው :
 ነውር : ቢገኝበት : ከዋጋው : በሚያንስ : ሊሸ
 ጡት : ይገባል ። ይኸውም : ሌላ : እንደመግ
 ዛት : ነው ። ለሚሸጡት : ነገር : እኩሌታው :
 ቢጠፋ : የቀረውን : በዋጋው : ልክ : በቅናሽ :
 ዋጋ : ሊገዙት : ይገባል ። መላው : ቢጠፋ :
 ግን : መገበያየት : ይቀራል ። መላው : ካል
 ጠፋ : ዋጋ : አይቀርም ። በተሸጠ : ቤት :
 ውስጥ : በጉድጓድ : የተቀበረ : ከጌታውም :
 የተሰወረና : በቦታዉ : የተቀመጠ : ወርቅ :
 ብር : ቢገኝ : ያ : ገንዘብ : ወደቀደመ : ጌታዉ :
 ይመለስ ።

፩ሺ፩፻፷ ፮ኛ : ምዕራፍ : ስለሚዳርጉት : ድርጎ : ይናገራል ።
 በዳራጊና : በተዳራጊ : ፈቃድ : ካልሆነ : በቀር :
 መደራረግ : እውነተኛ : አትሆንም ። ይህ : በፈ
 ቃዱ : ካልሆነ : በቀር : የተዳረገለት : ሰው :
 ፈቃድ : አያሻም ። መጨረሻው : ግን : ተዳራጊ
 ጠብን : ወደእርሱ : ያመጣል ። በዳረገበት : ልክ :
 በስምምነትና : በፈቃድ : ድርጎ : ያማረ : ነውና ።
 ተዳራጊ : በእርሱ : ዘንድ : ከሌለው : የዳራጊ
 ውን : ፈቃድ : አይወስን ። ዳራጊ : የተዳራጊን :
 ፈቃድ : ቢወድ : ገንዘቡ : በእርሱ : ዘንድ :
 እንደመኖሩ : መጠን : በፈቃዱ : ወይም : በወ
 ደደው : ይፈጸማል ። ወይም : የዳረጉት : ሰው :
 በፍጥነት : ወይም : በቀጠሮ : ቢታወቅ : ድርጎ :
 እንደዚሁ : እውነተኛ : ትሆናለች ። ገንዘብ :
 የሆነ : ድርጎ : በፈቃድ : ቢፈጸም : ድርጎ : ከዳ
 ራጊው : ራስ : ወደተዳራጊ : ራስ : መጣ ። ሻጭ :
 ከገዥ : ሰው : ላይ : ገንዘብ : ቢዳርግ : የገዛም :
 ለሻጭ : ቢመለስ : የድርጎኛው : ገንዘብ : ወደ
 ሻጭ : ይመለሳል ። በተዳረገው : ገንዘብ : ልክ :
 በገዥ : ዘንድ : እንዳይኖር : ስለ : ነውር :
 (በነውር : ምክንያት) : ከዋጋው : ከእርሱ :
 ቢመለስም : ፍጻሜ : ወደሻጭ : ተመለሰች ።